

BIZERTE BAZĖ ATAKUOJAMA, VISA LIEPSNOJA

Amerikiečiai ir prancūzai nesuturimai veržias; prasilažė per liniją

Britų gi pirmoji armija įsiveržė į slėnį ir eina Tunis kryptimi

SĄJUNG. VADOVYBĖ Š. Afrikoj, geg. 6.—Amerikiečių infanterija prancūzų kariuomenės padedama nesuturimai veržias pirmyn Bizerte bazės link. Paėmė Djebel Cheniti ir ten prasilažė per svarbiausią barijerą. Taip pat paėmė Djebel Achkel.

Djebel Cheniti yra Achkel ežero šiaurinėje pakrantėje, apie 10 mailių pietvakarų link nuo Bizerte, tarp Achkel ežero ir Viduržemio jūros.

Djebel Achkel yra pietiniam ežero pakraštį, šiauriose nuo Mateur.

Amerikiečiai sunkiaja artilerija bombarduoja Bizerte bazę. Zvalgybos lakūnai praneša, kad įvairios Bizerte bazės dalys liepsnose. Dega laivų priplaukos krantinės ir saudėliai.

Djebel Achkel paimta po aršių kovų su ašies jėgomis. Kita amerikiečių šarvuotoji grupė jau arti Ferryville, netoli Bizerte ežero.

Mussolini atšaukia italus darbininkus iš Vokietijos

STOKHOLMAS, geg. 6.—Dvi trečdalis italų darbininkų—apie 500,000, kurie dirba Vokietijoje, Mussolini atšaukia namo—Italijon, kur jie reikalingi statyti tvirtoves.

Apie tai čia gauta žinių iš privačių šaltinių. Sakoma, apie 250,000 italų darbininkų dar paliekama Vokietijoje.

Yra žinių, kad Vengrija taip pat jau iš Vokietijos atšaukė apie 50,000 vengrų darbininkų.

Italų laivyno bazė bombarduoja

CAIRO, Egiptas, geg. 6.—Oficialiai paskelbta, kad U. S. bombonešiais Liberators vakar dienos laiku bombarduota italų jūrinė bazė Taranto ir italų miestelis Reggio Calabria—pačiam Italijos pietiniam gale, priešais Sicilijos salą.

KARO FRONTUOSE

AFRIKA.—Sąjungininkai Tunisijoje visu frontu pliekia ašį. Amerikiečiai su prancūzais prasilažė per svarbiausią barijerą nugalėjusi ašį ir atsiduria arčiau Bizerte bazės. Amerikiečiai sunkiaja artilerija bombarduojami Bizerte ten sukėlė eilę gaisrų Dega krantinės ir saudėliai Pranešta, kad bazėje viska liepsnoja. Britai gi veržias Tunis link. Sąjungininkų lakūnai skandina ašies laivus nudažia vis daugiau prieš lėktuvų.

RUSIJA.—Rusų armija be pertrau-

kos atakuoja vokiečius vakariniam Kaukaze. Vis daugiau vokiečių nukauja. Anot Maskvos, rusai yra vos tik už 9 mailių nuo Novorosijsko uosto.

PACIFIKAS.—Amerikiečių lakūnai išgriovė naują japonų bazę vienoj salaitėj, Solomons salyne. N. Gvinejos pakrantėse sudaužė vieną stambų japonų krovinį laivą.

KINIJA.—U. S. lakūnai atakavo japonų įsitvirtinimus ir airtieldą Hainan saloje, pietinės Kinijos pakrantėse.

JAPONAI MATO U. S. PASIDAVIMĄ CORREGIDOR

Corregidor kritimo metinių išvakarėse japonai parodo kaip amerikiečiai, iškėlę rankas, pasidavė ir atidavė salos tvirtoves. Šį paveikslą gavo U. S. karo departamentas iš japonų filmų ir karo departamentas leido rodyti žinių teatrų per OWI. Corregidor krito gegužės 6 dieną, 1942 metais.

Hagos miestą, Olandijoje, vokiečiai pakeitė didžiausia tvirtove

LONDONAS (O N A).—Sąjungininkų sluoksniai gavo žinių, kad Hagos miestą, Olandijoje, vokiečiai pakeitė didele tvirtove.

Prieš karą Haga skaitėsi taikos simbolis; tenai buvo tarptautinio teismo sėdyba. Šiandie yra niekas daugiau, kaip tik karo simbolis. Vokiečiai ten išlaiko gausią garnizoną.

Vokiečiai kuone visus gyventojus iš Hagos iškeldino kur kitur. Daug puošnių rezidencijų, vilų, bažnyčių ir kitų didelių pastatų vokiečiai išgriovė ir padirbdino karinius įsitvirtinimus. Be kitko ir Raudonojo Kryžiaus ligoninė sugriauta.

Pačiame mieste ir apylinkėse iškasti prieštankiniai kanalai, išvesti platūs kariniai keliai.

Aplink miestą seniau turistų lankomi žavingi ir patrauklūs miškeliai iškirsti ir jų vietoje pastatytos kareivinės, karinės stovyklos ir krautuvės.

Sąjungininkų oro jėgos viršija nacių oro jėgas

LONDONAS, geg. 6.—Britų oro jėgų aiškintojas pareiškia, kad vokiečių oro jėgos visuose frontuose kas kart mažėja ir sąjungininkų oro jėgos toli anas viršija. Aiškėja, kad šie visuose frontuose vokiečiai neturi pakankamų oro jėgų, kuriomis seniau tiek plačiai didžiavosi.

U. S. lakūnai puolė Hainan salą

CHUNGKING, Kinija, geg. 6.—U. S. armijos 14-osios oro jėgos lakūnai didžiausiais bombonešiais Liberators atakavo japonus Hainan saloje pietinės Kinijos pakrantėse, ir Hanoi-Hai-hong sritį, šiaurinėje prancūzų Indokinijos dalyje, paskelbė ta iš lt. gen. Stilwell vadovybės buveinė. Pažymėta, kad nė vienas bombonešis nenukentėjo.

Hainan saloje bombarduota japonų airportas ir įsitvirtinimai. Tonai bombų išmėsta. Kad visur sukelti dideli nuostoliai, apie tai negali būti nė kalbos.

Iš 15 skridusiųjų vienas išliko gyvas

WASHINGTON, geg. 6.—Karo departamentas paskelbė, kad lėktuvo nelaimėje Islandijoje su lt. gen. Andrews žuvo 13 kitų kariškių, o 15-asis, štabo puskarininkis (seržantas) George A. Eisel iš Columbus, O., išliko gyvas, bet sunkiai sužeistas.

Tarp žuvusiųjų yra pulk. Morrow Kram, chicagietis, buvęs laikraštiniųinkas.

WASHINGTON.—Senatas pravedė sen. Connally priešstreikinį bilių. Pasiūstas žemesniesiems rūmams.

Sofijoje nušautas pronacis bulgaras; tūkstančiai bulgarų areštuota

ISTANBULIS, Turkija, geg. 6.—Gauta žinių, kad Sofijoje per bulgarų demonstracijas ir riaušes praėitą pirmadienį tarp kitų nušautas ir pronacis bulgaras pulk. Athanas Pantev, buvęs bulgarų policijos viršininkas.

Ryšium su tomis demonstracijomis, kurios buvo sukeltos prieš vokiečius nacius ir jų šalininkus bulgarus, daugiau kaip 3,000 asmenų areštuota. Tarp areštuotųjų yra apie 500 moterų, kurios taip pat kovoja prieš savo tautiečius išdavikus—nacių sėbrus.

Visoj Bulgarijoj vyksta bruzdėjimas prieš tautos išdavikus ir nacius. Vieni ir kiti kiekvienu proga užpuoliami ir nugalabinami. Šiam žygiui yra susiorganizavusi

Vakariniam Kaukaze rusai pliekia vokiečius ir pažangiuoja

LONDONAS, geg. 6.—Ziniomis iš Maskvos, rusų armija paėmusi Krimskaja miestelį ir nukovusi 7,000 vokiečių daugiau, pasistūmė apie 8 mailės priekyn ir šiandien yra vos už 9 mailių nuo Novorosijsko uosto, vakariniam Kaukaze.

Krimskaja yra svarbus geležinkelio sankryžis. Be šio miestelio rusai atsiėmė dar apie 10 kitų gyvenamųjų vietų ir šodybų.

Rusams teko apie 80 vokiečių patrankų, 220 kulksvaidžių ir daug kitų įvairių

ginklų ir karo medžiagos. Sovietų komunikate pažymima, kad ten rusai veikia 15 mailių ilgu frontu. Kariuomenei didelė pagalba teikia rusų lakūnai, kurie raizo vokiečių pozicijas ir atsimetancius vokiečius.

Pranešta, kad rusai bombonešiais per juodąją jūrą nuskrido į Rumunijos pakrantes ir Kryman. Vienur ir kitur atakavo uostus ir miestus. Be to, atakavo Gomelį, Brijanską ir Brestlitovską. Leningrado fronte 200 vokiečių nukauta.

Sudaužė japonų krovinį laivą

SĄJUNG. VADOVYBĖ Australijoje, geg. 6.—Paskelbta, kad praėitą antradienį amerikiečiai bombonešiais Liberators bombardavo japonų bazę Wewak, N. Gvinejoj, ir uoste sudaužė vieną 5,000 tonų prieš krovinį laivą. Be to, sugadinta dar du kiti mažesni prekiniai laivai.

Kinai darbuojasi už pasaulinę savo rasei lygybę

NEW YORK (O N A).—Kinų žinių agentūra išleido studiją, kurioje nurodo, kad J. A. Valstybių, D. Britanijos ir lotynų Amerikos respublikos savo imigraciniais įstatymais palaiko rasinį diskriminaciją kinų atžvilgiu. Minėtų šalių įstatymais varžoma kinų imigracija ir Kinijoje gimę kinai negali būti pripažinti piliečiais.

Kinai sako, kad šių laikų Kinijoje neturima nė kokių varžančiųjų svetimus žmones įstatymų. Kinijoje visi žmonės turi lygybę, nepaisant jų rasės, spalvos, tautinės kilmės ir tikėjimo.

Dėl to, Kinija mielai pagaidautų, kad ir visos kitos šalys panašiai elgtusi ir kinų atžvilgiu.

Kinai reiškia gilias pasitenkinimo, kad Kuboje jau panaikinta prieš kinus buvusi vykdoma rasinė diskriminacija.

Kinai pareiškia, kad jei Kinija šiame kare pripažįstama sąjungine valstybe, kuri su kitomis didžiulėmis valstybėmis kariauja prieš bendrąjį priešą, tad kinams neturi būti daroma diskriminacija pasiremiant jų rasine kilme.

Naujas vadas mirusio gen. Andrews vietoje

WASHINGTON, geg. 6.—Karo departamento sekretorius Stimson paskelbė, kad vietoje mirusio lt. gen. Andrews pastoviu vyriausiuoju U. S. karo jėgų Europoje vadu paskirtas lt. gen. Jacob L. Devers, šarvatuotųjų jėgų vadas.

PITTSBURGH LIETUVIŲ ŽINIOS

Akademikės ir scenoj puikiai pasirodo

Pittsburgh, Pa. — Šv. Pranciškaus akademijos vyresnės mokytinės-auklėtinės yra kuklios, save nesigarsinančios mergelės. Vienos jų gyvena už akademijos mūrinių sienų, mažai matydamos pasaulį ir jo smagumus, kitos gi gyvena pa saulyje, pas savo tėvus, bet nesužinoja pasaulio, nei ne užsikrečia jo tuščiais smagumais. Jos jaučia, kad iš jų pasitikima daugiau negu iš merginų, kurių auklėjimas yra pilnai laisvas, ir tad, jos neapvilia jomis pasitikinčių.

Čia reikia pastebėti, kad Šv. Pranciškaus akademija ne tik lanko, susipratusių tėvų lietuviškas dukras, bet yra ir ten apsigyvenusių kitatautių mergelių. Yra visiems žinoma, kad ši akademija vedama mūsų lietuvių Šv. Pranciškaus seselių. Taigi, išvada, kuri skverbiasi mintin, yra ta: štai, kaip kitataučiai įvertina mūsų lietuvių seserų kokybę, pasakojimas, būti ne tik mokytojomis, bet auklėtojomis jų dukterų. Taigi, valio! mūsų gabios lietuviškos, Šv. Pranciškaus seselės! Pirmyn vis, ir aukštyn, kelkite Jūs savo kilmės vardą kitataučių akyse, ir tepadeda ir telaimina Jums Aukščiausias.

Pradžioje šio rašto sakiau, kad šios mergelės ten besimokinančios nesužinoja pasaulio, nei ne užsikrečia jo tuščiais smagumais. Kas nors pasakys, tos mergelės gal suysisi negyvos. Visai priešingai. Tik atvažiuok į Apaizdos Kalną, kuomet jos rekreacijoje, o išgirsi tik linksmą, gaivų juoką iš bežaidžiančių merginų, kurios taip judrios, kaip jų judesys akį žavėtė žavėja, o jų linksmas juokas širdį kutena.

Tuoju sakai sau, kaip gera joms čia būti! Ir tuojau darai dar kitą išvadą — tai gaivumas, tas linksmas juokas tikrai paeina iš nekaltų širdžių, kurios malonios ir Dievui ir žmogui.

Be abejonės, kad nėra lengva už sienų užsidariusioms prie mokslo be pertraukos sėdėti. Reikia ir atsigaivinimo. Anglų patarlė "All work and no play, makes Jack a dull boy," labai teisinga ir merginoms. Jos, lygiai, kaip ir mokytojos seserys, žino tą gerai. Tačiau, jos irgi nepavydi nutraukti sau kiek to žaidimo laiko, prisiruošti prie kitus pamokinančio ir palinksminančio darbo. Čia reikia pasisvertimo ir jos parodo, kad pas jas randasi ir pasisvertimas.

Štai, balandžio 29 ir 30 d. vakarais akademikės vaidino gražią, anglų kalba, trijų veiksmų komediją "Her First Dance". Veikalą puikiai sužaidė. Sunku būtų buvę ką nors pridėti prie jų gestų ir judesių, nudavimo ir kalbos. Kai kurios pasirodė kaip tikros artistės.

Veikalas vaidintas akademijos auditorijoje. Nemažas kreditas eina ne tik merginoms, Šv. Pranciškaus auklėtojomis, bet pačioms seserims, kurios jas taip puikiai išmokino ir išlavino. Daugiau tokių parengimų!

Nors visų programos dalyvių vardus būtų per ilgą perrašinėti, tačiau, lietuvių pasigerėjimui, bus neprošalį patealpinti veikiančiųjų.

Vaidinime dalyvavo: Claire rolėj Stella Javidis, Grandmother — Adelaitė Čiubis, Eleanor — Virginia Zinns, Florabelle — Ruth Schreck, Jacqueline — Mary L. Mulvihill, Louise Farrell, Kate — Mary Beth Conway, Miss Coffee — Laverne Seiler, April — Joan Cypners,

DALYVAUJA TARPTAUTINIAM FESTIVALE, PHILADELPHIA, PA.

"Draugas" Acme photo

So. Bostono Jaunųjų šokėjų grupė, vadovaujama Onos Ivaškienės, gegužės 7 d. š. m. Academy of Music, Philadelphia, Tarptautiniame Festivale šoks tautinius šokius. Ši šokėjų grupė taipgi dalyvaus laikraščio "Amerikos" parengime, gegužės 9 d. New Yorke ir geg. 8 d. Šv. Kazimiro parap. salėje, Philadelphia.

Rosemary — Rita Lump, Drucilla — Ruth Smoker, Louisa — Marita Schwalter, Mrs. Elizabeth Schuller, Murdock — Estelle Grevich, Pepita — Helen Anita Bell.

Vaidinimo Matės

Iš Los Angeles, Calif.

Ir šiame krašte lietuviai Kristaus iš numirusių prisikėlimo atmintį, Velykas, atliko kaip dera tikriems krikščionims.

Bet nemanykite, kad visi čia gyvena lietuviai tai darydami. Ne, tikrai tie, kurių širdyse dūl yra kibirkštėlė Dievo meilės ir lietuviybės.

Režurekcija buvo 7 val. ryto šv. Kazimiro bažnyčion prisirinko daug žmonių lietuvių ir svetimtaučių. Prelatas J. Maciejauskas atliko visas apeigas. Seselių rūpesčiu suorganizuotas choras, paruoštos procesijos mergaitės ir vaikai, darė išpušį.

Visi buvę bažnyčioje per šv. Mišias ėjo prie Dievo Stalo priimti Velykų Avinėlį į savo širdį, kad tuo palinksmint save ir džiaugstis tos dienos džiaugsmu.

Po pirmųjų šv. Mišių, paprapijos lėšomis buvo paruošti kuklūs pusryčiai chorui ir visiems procesijoje dalyvavusiems. Be to, kas norėjo ir pašaliniai galėjo pusryčių gauti bei margučius mušti. Šiems buvo nustatyta įžanga, nes dabar viskas brangu ir negalima gauti kiek daugiau nustatytos normos. Per sumą vėl veik tiek pat prisirinko žmonių. Matėsi ir tokių, kurie čia pirmą kartą pasirodė, gal, dėl žingidumo.

Choras labai gražiai giedodavo giesmes. Mūsų bažnytinį chorą puošia net svertimtautė prancūzė, Gerdone DeLagniel, kuri labai muzikali ir išlavinta balsu zokelia visų širdis aukštyn. Net prelatas po šv. Mišių neiškentė nepadėkojęs chorui ir vedėjai seseli ir gerėjosi garbingu pasiaukavimu, kad net svetimieji stengiasi prisidėti savo gabumais. Vienas jaunuolis, korp. Jurge-

lis, Dėdės Samo uniformoje, paeina iš Cleveland, O., kuris sakosi, net savo dali-

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. STRIKOLIS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARDS 4787
Namų tel. PROspect 1980

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Čičero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 8 — 8 popiet.

DR. G. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.
Telefonas HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepama —
Saukite KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir., 6 iki 9 vak.;
Penkt., Šeštad. 8:30 iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal sutartimą.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį
Tel. YARDS 5921.
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street
Paraginkite savo pažįstamus užsisakyti dienraštį "Draugą".

nyje dainuoja kareiviams lietuviškas dainas, išlavintu balsu žavi klausytojus. Gražu kad randasi jaunuolių,
(Nukelta į 3 pusl.)

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas
Jūsų garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikų.
Kreivės akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigias kaip pirmas.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1222

Jaunuoliai, kurie neprimami karo aviacijos skrybių priežasties spalvų neregėjimo — (color blindness), kreipkitės prie manęs. Apsilimu išgydyti.

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4; ir 6-8:30-8:30
Pirmadieniais — 2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais — 11-12.

Ofiso Tel. VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1729 So. Ashland Ave.
(2-trus lubos)
Tel. MIDway 2890 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritaikiu akinius atsakomai ir už prieinamą kainą.
JOS. F. BUDRIK

KRAUTUVEJE
3241 So. Halsted St.
TELEFONAS:
Calumet 4591
DĖL RADIO PATAISYMO —
Saukite YARDS 3088.

SUPAZINDINKITE KITUS SŪ DIENR. "DRAUGI"

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS!
Atvykite! - Pirkite! - Sutaupykite!

MIXED MALIAVA Už galloną 98c	BEN MOORE "One Coat" ENAMEL Už galloną \$1.98
KEM-TONE Už galloną \$2.98	FLAXOAP 2 svarų blėka 39c
Grindų Lygintojai (Floor Sanders) Už vieną dieną \$1.50	TIKRAS LINSEED ALYVA Už galloną 98c
WALL PAPER (Room Lots) Parsiduoda už ..... 65c ir aukščiau	STEEL WOOL (Plieninė Vilna) paketas 15c

BERLAND'S PAINT STORE
1917 S. HALSTED ST. TEL. CANAL 4866

TRU-VISION OPTICAL CO.
DR. M. WEINE, O.D.
DR. S. WEINE, O.D.

AKIS EGZAMINUOJA — AKINIUS PRITAIKO
Registruoti ir Licensuoti
OPTOMETRISTAI
IŠ SUDAUŽYTŲ STIKLŲ PRITAIKOMI NAUJI
4226 ARCHER AVE. TEL. LAFAYETTE 3535

VALANDOS: Pirmad., Trečiad., Penktad. Nuo 10 ryto iki 6 vak.
Antrad. ir Ketvirtadienis Nuo 10 ryto iki 10 vak.
Šeštadieniais ir Sekmadieniais Pagal Sutartį

DIDELIS IŠPARDAVIMAS MŪSŲ MILŽINIŠKO STAKO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ

PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEISPARDUOTI

TUBOS, CLARINETAI, TROMBONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" \$25.00, \$37.50, \$45.00 ir \$15.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.

KONCERTŲ GITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$8.50, \$8.50, \$12.50 iki \$35.00. STRUMINIŲ BASAI — \$35.00, \$125.00 ir \$150.00. BASS ŪZDENGALAS — \$12.00. SMUKLAI SMUKLOS, STRUMINIAMS, BASAMS, VIOLAS IR CELLO — \$15.00, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Strūnos dėl visų viršminėtų instrumentų. BASS IR SNARE DRUMS — \$18.50, \$35.50, \$35.00 ir \$50.00. PEDALS, HI-BOYS, CYMBOLS, IR DRUM HEADS pataisomi jums pataliant. MOUTH PIECE vieles brass ir "reed" instrumentams pritaikomi iš jų išpoms.

EKSPERTŲ VIKTOR IR KITŲ FONOGRAFŲ PATAISYMAS. Atstatymas visų dalių Clarinetams, Trūbonoms, Saxaphonams ir taipgi Smukloms ir Gitaroms.

GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago

Greitą Palengvinimą nuo HERNIA arba PATRŪKIMO

— teikia —
SYKES PATARNAVIMAS! — kuris —
Specialioji Taiselė

Nebūtį supanti nerangūs pakilimai. Gyvenkit iluot nuo patrickimo bėdos.

— SPECIAL —
Išdirpkite šį skelbimą ir pridukite mums pirm 30 dienų laiko ir mes suteiksime jums DYKAI — ELEKTROS VEIKIMO IŠMANKŪTINIMĄ. Jūsų Skilvio Muskulų Traktatą. NĖRA KO GERESNIŲ UŽ Sykes Service

Creator of Custom Appliances for 27 yrs.
36 S. STATE, RM. 910, STA. 4168
Daily 10 A.M. 'til 5; Mon., Fri. 'til 9 P.M.
Saturday 'til 1, Sunday 2 to 4.

Sis yra specialis garštinio bandymas ir nebus kitose laikraščiuose. Taipgi, sis pasiūlymas nebus atkartotas.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGA DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPLYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozaris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį
Tel. YARDS 5921.
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street
Paraginkite savo pažįstamus užsisakyti dienraštį "Draugą".

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 6122
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakara.

Alaska — gamtos stebuklų šalis...

Rašo kun. A. Briška

Ledynai

Be kitų gamtos stebuklų, Alaska yra žinoma kaip šalis milžiniškų ledynų. Išskyrus Grenlandiją yra didžiausių ledynų šalis. Tarp Lynn ir Seward perkaso randasi virš penki tūkstančiai milžiniškų ledynų. Šimtai tų ledynų susijungia su jūra. Tikroji ledynų šalis prasideda Britų Alaskoje ir eina pajūriu per 1000 mylių. Didžiausią ledyną randasi šiaurinėje ir vakarinėje dalyse, plote, nedidesniame kaip New York valstybė. Tas ledynų plotas sudaro nedaugiau, kaip dešimtąją dalį visos Alaskos. Kasmet daug žmonių iš viso pasaulio atlanko Alaską ir daržumas jų visų pirma patenka į ledynų sritį. Nepamatę ir nepatyrę kitų dalių, susidaro nuomonę, kad visa Alaska yra vien ledynų šalis. Rašo knygas, laiko paskaitas žmonėse sudarydami klaidingą nuomonę. Tiesa kad Alaskoje randasi beveik didžiausi ledynai, bet ne visas paviršius yra dengtas ledu. Ledynai užima tik dešimtą dalį. Ledynų (ledo storumas siekia 200 pėdų) sukaustyti amžino šalčio riegos nejudinami. Bet yra apie 30 ledynų, kurie nuo kalnų slenka žemyn. Su didžiausiu trenksmu atlužta didžiausio gabalai ir grimsta į jūrą. Atlužę ledo gabalai yra didesni už didžiausius Chicago arba New Yorko dangoraižius. Tokie ledų kalnai juose sudaro lėtvams didelį pavojų. Toks ledo gabalas sudaužo laivą, kaip akmuo kiaušini. Nuo tokio ledo gabalo žuvo ir vienas didžiausių ir stipriausių laivų Titanikas.

Ledynų srities krantai labai grubūs ir statūs. Viršūnės siekia debesis ir oras ten taip šaltas, kad kylančios iš jūrų rūkai, kol pasiekia kalnų viršūnę, virsta sniegu ir ledu. Kai kurie Alaskos ledynai yra užvardinti tam tikrais vardais. Vienas jų vadinamas Taku ledynų, yra mylios pločio ir baigiasi debesyse. Ledas yra taip skaidrus ir švarus, kad kai kurios San Francisco ledo bendrovės prieš 50 metų gabendavos iš A-

laskos ledą ir iš to gaudavo didelį pelną. Mendenhale ledynas randasi dabartinės Alaskos sostinės Juneau apylinkėje. Turistai, atvykę į Juneau, su palydovais važiuoja pamatyti šių garsų ledyną. Kelias vingiuojasi kalnais, pakalnėmis ir kloniais, per krūmus ir miškus, kur žydi laukinės gėlės įvairaus dydžio ir spalvų. Artėjant ledyno, gamtos grožis mainosi ir galutinai visai išnyksta. Pažvelgus į aukštį, nieko daugiau nematyti, kaip tik baltas ledas.

Visos Alaskos upės ir upeliai susidaro iš tirpstančio sniego ir ledo kalnuose. Tokių gamtos stebuklų niekur Amerikoje negalima rasti. (Daugiau bus)

Los Angeles, Cal.

(Atkelta iš 2 pusl.)

kurie myli savo tautą, savo kalbą, savo tėvynės dainas bei giesmes.

Sesėlė, to choro organizatorė ir vedėja bei mokytoja, turi daugiausiai rūpintis ir darbutis choro palaikymu. Garbė ir dėkingumas jai už tai.

Lankėsi čia svečias iš Montello, Mass., L. Koncius. Jis yra bitininkas ir, gal, daugiausiai Rytinėse valst. medaus parduoda. Dabar, sako, net pritrūko medaus. Jis atvyko pas didelę bitininkystės firmą, su kuria susitaręs visą vagoną medaus pristatyti į Bostoną. Gražu, kad lietuviai imasi prekybos. L. Koncius, nors čia gimęs ir augęs, bet gerai kalba lietuviškai ir daug dalykų žino apie Lietuvą; atrodytų lyg jis ten buvęs ir visą matęs. Garbė jo tėvams. Tai ir viskas tuo tarpu. Likite sveiki, skaitytojai, iki kitam kartui. Zemaičių Jonas

O'BRIEN MALEVA

Ką reiškia TIKRA rūšis ir TIKRA Vertė

Plauinama SIENOMS MALEVA \$2.80 Galionas

O'Brien's Liquid Velvet—super flat maleva—didelio gražumo ir išvermingumo. 16 spalvų ir baits.

Ne-Pagelstantis BALTAS ENAMEL \$1.55 Kvorta

Liquid Lite—labai žibanti, virtuvėms ir maudytiems. Bėna balta. Lengva malevo-ti. Išdailina sienas.

Vidui ir iš Lauko GRINDIMS ENAMEL 95c Kvorta

Labai stiprus enamel visokios rūšies grindims. Greit išdžiūsta. Lengva malevo-ti. Yra 10 spalvų.

Nauja One-Coat SIENOMS MALEVA \$2.80 Galionas

O'Lite mašinos su vandeniu—išdžiūsta į vieną valandą—nesmirda. Uždengia sienų popierą ir tt. 8 spalvų ir baits.

Didelis pasirinkimas Wall Paper. Popierų apkarpoje dykai.

BARTA & LEJCAR

4148 Archer Ave. Kampas Richmond Lafayette 9500

1923 So. Blue Island Ave. Phone CANAL 4176

3354 West 26th Street Phone ROCKWELL 1740

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Best Studios Photographers for over 30 years
AN UNCONDITIONED STUDIO
FOR YOUR CONFORT

WANT ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

POPIEROS KIRPEJAS
Prie straight peilio. Taipgi ir ENVELOPE DUE KIRPEJAS. Gera mokeskis. 48 val. savaitė. Dieną ir naktį šifitai.

REDSON RICE CORP.
111 N. WACKER DRIVE
(Kampas Washington).

PIRKITE KARO BONUS!

VYRAI

Reikalingi prie darbu lankstym popierinių bakų. Patyrimas nereikalingas. Pasmalnančiai diena arba naktimis šifitai. Atsiskaitite —

CHICAGO CARTON CO.
4200 S. Pulaski Rd.

MACHINE OPERATORIAI

ENGINE LATHE
TURRET LATHE
MILLING MACHINE
BORING MILL
Vertical ir Horizontal
GEAR CUTTING MACHS
GRINDERS
Internal ir External

D. O. JAMES MFG. CO.
1140 W. Monroe.

IGYKITE DEFENSE DARBA
100% DEFENSE DIRBTUVĖJE

ALUMINUM FURNACE VYRAI
BRASS FOUNDRY VYRAI
MATERIAL HANDLERS
CRANE OPERATORS

FURNACE CHARGERS
FURNACE POURERS
METAL SORTERS
CHEMISTS

PAPRASTI DARBININKAI

AUKŠČIAUSIA RATA MOKESTIES PASTOVŲ DARBAI

Employment Ofisas atdaras kasdien nuo 8:30 ryto iki 6 vakaro. Sekmadieniais nuo 10:30 ryto iki 3 popiet. Atsineškit Social Security ir Draft registracijos kortas.

ATSISAUKITE TUOJAU

R. LAVIN & SONS, INC.
3426 S. KEDZIE AVE.

VIDURAMŽIO VYRAI REIKALINGI

Gerali apmokami darbai. Patyrimas nereikalingas. Puiki progą šifitai.

100 NUOS. KARO DARBAI
2742 W. 36TH PLACE

BUS BOYS

Atsiskreipkite į Colonnade kambary. EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Rd.

MOLDERIAI GRINDERS CHIPPERS

COREMAKERS, DARBININKAI ir WELDERS reikalingi. Dieną ir naktį šifitai. Pilno ar dalinio laiko darbai.

WESTERN FOUNDRY CO.
3634 S. Kedzie

FREIGHT HANDLERS

Visiškais po 8 val. ir 40 val. Gera mokeskis.

NATIONAL CARLOADING CORP.
Door 5, House 3.
18TH & CLARK STS.

DOCKMEN

Pastovūs darbai. 50 iki 60 valandų į savaitę. Turi būti piliečiai. Sveikatos egzaminas reikalaujamas. Norintieji pristoti prie unijos. Atsiskaitite prie Mr. Osborn.

BURLINGTON TRANSPORTATION
432 W. Polk.

FACTORY VYRAI IR VAIKINAI

\$40.00 už 58 val. darbo savaitę mokama. Turi būti stiprus ir norinti dirbti sunkiai kad išmokti amatą.

QUALITY PLATING CO.
2003 W. Fulton St.

KARPENTERIS — paleikau darbu. Esu senas žmogus bet suprantu visą darbą. Didelių darbu neapsimu. Kam esu reikalingas — pašaukit telefonu CANAL 0888 ar ateikit į namus — 1926 CANALPORT AVE.

VYRU REIKALINGA dirbti metalo dirbtuvėje. Patyrimas nereikalingas.

GARDINER METAL CO.
4820 S. Campbell.

LAUNDRY HELP

Vyrai reikalingi pagelbėti prie skalbyklos darbu. Patyrimas nereikalingas. Patogios darbo sąlygos, geras vaigis duodama.

GRANT HOSPITAL
551 W. Grant Pl.

Šią vasarą bus praplėntas Alaskos kelias

Šią vasarą didysis Alaskos kelias bus praplėntas 24 pėdomis. Kelias turi 1,671 mailių ilgio.

Brig Gen. J. A. O'Connor, Commander of the North-west service command, praneša, jog tuo keliu per mėnesį pervežama 70,000 tonų krovinių. Bus dar daugiau pervežta, jei bus reikalinga.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

PAULINA GRUMBIS

(po pirmo vyro Šlepowicz) Gyveno 6915 So. Rockwell St. Mirė geg. 6, 1943, 3:50 val. ryte, sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr. Šilalės parap. Katinų kaimo.

Pailko dideliame nulidime vyrą Joną, sūnų Pranciškų Šlepowicz, mardė Hattie, 3 anūkus Adrian, Eulalia ir Rita Šlepowicz, seserį ir Svoogerį Domicelę ir Petrą Useilius ir jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje irgi daug giminių.

Vellonė priklausė prie "Tretininkų ir Apaštalystės Maldos draugijų ir prie Sv. Pranciškaus dr-jos Town of Lake.

Kūnas pašarvotas Petkaus koplyčioje, 6812 S. Western Ave.

Laidotuvis įvyks pirmadienį, Geg. 10 d. iš koplyčios 8:00 val. ryto bus atlydėta į Gimimo švenč. Panelės Marijos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vellonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose.

Nulidė Vyras, Sūnus, Marti, Anūkal, Sesuo, Svoigeris ir Giminės.

Laidotuvių Direktorai: Maželka ir Evanaukas, Telefono Yards 1138-1139.

Skolinam Pinigus Morgičiams

GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS

KREIPKITES PRIE MŪSŲ

TAUPYKITE dël 1943 SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Iždininkas

DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA **4%**

1751 W. 47th Street

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Lalkrodžius, Lalkrodėlius, Aukšinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius aukšinius dailtus už PRIENAMIUS KAINAS.

Turime didelį pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir kitų visokių muzikalių dailktų.

Taisom Lalkrodžius, Lalkrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.

JOHN A. KASS

JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC

4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

PATARNAVIMAI

PINGUS SKOLINAME

Pirmieji morgičiams. Nuo \$800 iki \$10,000 už 4%. Gaukite mūsų veltui apkaštavimą.

JOHN O. SYKORA
2411 S. 52nd Ave.
Phone: CICERO 453.

SODA FOUNTAIN Mergina
Reikalinga. Patyrimas nereikalingas. EDGEWATER BEACH HOTEL
Drug Store
5349 Sheridan Rd.

REIKIA MERGINOS

Sumani. Turi turēt gerą kalbantį balsą. Gera mokeskis. Atsiskaitite į Room 537.

127 N. DEARBORN ST.

DICTAPHONE TRANSCRIBER

Geras darbas dabar ir taikos laikuose west side svarbiojo karo industrijoje sales departamente. Patogios darbo sąlygos. Gera transportacija. Matykite Mr. Nelson.

MINNESOTA MINING & MFG. CO.
1500 S. Western MONROE 6126

SKALBINIŲ SKIRPLOS CHECKERS ir MANGLE MERGINOS

Aukščiausia alga mokama.

MANHATTAN LAUNDRY
5530 W. Cermak Rd. Cicero
Tel.: Lawndale 4145

VALYMU MOTERYS

Reikalingos dirbti naktimis. Atsiskaitite į budinko ofisą. Room 230. 104 S. MICHIGAN AVE.

NAMŲ DARBAS

Mergina ar našlė nedaugiau 40 metų amžiaus reikalinga. Geri namai gerai darbininkai. \$15 į savaitę. kambarys ir vaigis. Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais nereikia dirbti.

NEWCASTLE 3458.

VYRAI IR MOTERYS DIRBKIT

Svarbioje Industrijoje

Pastovūs darbai, nėra atleidimų. Gera transportacija. Darbu randasi vyrams ir moterims. Turi mokēt rašyti ir skaityti angliškai. Kreipkitės—

4500 S. KOLIN.

VYRAIS PILNO AR DALINIO LAIKO DARBAI

Patikimoms vyrams ir moterims. Svarbius karo darbu. Geros darbo sąlygos ir gera ataitis. Progos pradiniamis darbininkams.

GITS MOLDING CORP.
4600 W. HURON ST.

Horthy paleido vengrų parlamentą

BERNAS, Šveicarija, geg. 6.—Gautomis žiniomis, Vengrijos parlamente pradėjo vis ryškiau reikštis nepasitenkinimas naciais ir savo vyriausybe. Išskelti reikalavimai, kad vyriausybė pasiūskintų kai kuriais "neatitinkamais" šiam momentui klausimais.

Tad grįžęs namo po konferencijos su Hitleriu regentas adm. Horthy neribotam laikui parlamentą paleido. Sakoma, jis tai padarė užsienio reikalų ministro Nicolas Kallay patariamais.

Sumažėjo mirčių skaičius

Vasario mėnesį, 1943 metais, visame krašte, skaitant pereinčius 16 metų, buvo mažiausia dël traffic nelaimių mirčių.

Vasario mėnesį visame krašte buvo 1,600 dël traffic nelaimių mirčių, nukrito 32 procentus, palyginus pereinčių metų tą patį mėnesį.

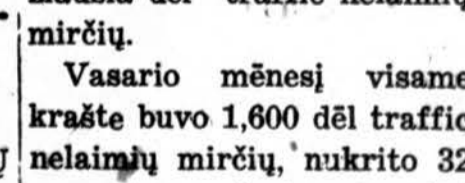
Mellė, kaip ugnis, negali egzistuoti be nuolatinio veikmės, nustoja ir ji egzistavusi.

Užlaikykite Rakandus Gerame Stovyje — KAD JIE IŠTEKTŲ JUMS PER ŠIOS KARES LAIKĄ!

Mes padarome RAKANDAMS gerus APDENGALUS iš neblunkančių spalvų medžiagos ir teikiame jums APKAINAVIMĄ VISIŠKAI DYKAI!

'PAVASARIO VALYMO' LAIKAS—Matykite mūsų kaslinį Megstinį Parankų, Draperies, Grindų Paklojimus. Drapes dirbam pagal orderį Dykai!

BECK'S DEPARTMENT STORE
3321-25 SO. HALSTED ST. TEL.: YARDS 4778

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
 434 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
 Published Daily, except Sundays
 A member of the Catholic Press Association
 Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.
 Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.
 Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c.
 Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Benadarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašoma tai padaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiūlo sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas su ilg savo nuofūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nedamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Užstoja pavergtųjų teises

DEL LENKŲ-RUSŲ KONFLIKTO

"The Register", katalikų savaitraštis, viename iš savo puikių editorialų šios savaitės laidoj nurodo tikrasias lenkų-rusų konflikto priežastis. Iškeliamas dešimties tūkstančių lenkų karininkų išskerdimo klausimas buvęs tik priežastimi Maskvai nutraukti santykius su lenkais.

Tikroji konflikto priežastis esanti ta, kad Stalinas nori pasigrobtį Lenkijos dalį. Kalbėti, kad Lenkija smogusi peiliu Rusijai ir nugara, esanti didžiausia nesąmonė ir melagystė. Esąs faktas, kad lenkai norėjo kariauti su rusais prieš Hitlerį, bet Stalinas pagelbėjo Hitleriui sudraskyti Lenkiją. Dabartinė Lenkijos vyriausybė nebegeba, nors ji energingai kovoja Hitlerį, nes, mat, ji kovoja už pokarinės Lenkijos atstatymą. Dėl to Stalinas dāro žygių Maskvoje sudaryti kitą "lenkų vyriausybę", kuri akiai visas jo užgaidas pildytų.

STALINAS SAVINASI IR KITAS TAUTAS

Šis laikraštis visai teisingai pastebi, kad Sovietų Rusija savinasi ne tik Lenkijos dalį, bet taip pat Lietuvą, Latviją, Estiją ir Suomiją.

Nors Rusija turinti didžiausias žemės plotybes, tačiau vis siekia daugiau pasigrobtį.

Rusai tvirtina, kad tie kraštai kadaise buvo jų užkariauti ir valdomi. Jei toksai argumentas būtų moraliai pateisinamas, tai Ispanija su Portugalija galėtų reikšti pretenzijas prie Lotyniškosios Amerikos; Anglija, Prancūzija ir Ispanija galėtų reikalauti didelių Jungtinių Valstybių plotų. Jei kuris kraštas vienos ar kitos valstybės kadaise buvo pagrobtas ir valdomas, tai dar nereiškia, kad jis jai šiandien priklauso.

Mes, amerikiečiai, rašo "The Register", idealizmo vieton pastatysime tikrai žiauriai priemonę, jei leistume Stalinui pavogti ankščiau suminėtas teritorijas. Mes kariaujame dėl laisvės, bet ne dėl Stalino imperializmo. Be to, kaip krikščionys, toliau sako Register, mes protestuojame prieš ateistinės Sovietų Rusijos užsimojimus praryti krikščioniškus kraštus. Religija Sovietų Rusijoje tebėra paminta po geležiniu bolševikų padu.

KATALIKŲ NUSISTATYMAS

Amerikos katalikai visu šimtu nuošimčių remia savo vyriausybę. Jie kariauja dėl Keturių Laisvių ir dėl sutriuškinimo pagoniškiųjų vyriausybių, kurios mus užpuolė. Bet bolševikų plėšikiškiems planams jokiū būdu nepritars. Jiems bus skaudu matyti katalikiškųjų tautų apipilėsimą. Dėl to "The Register" stato tokį reikalavimą:

"Mes reikalaujame, kad Keturiuos Laisvės, kaip buvo pažadėta, būtų duota lenkams, latviams, suomiams, estams, lietuviams ir visiems kitiems, kurie neteko savo teisę šio karo metu.

Mes reikalaujame, kad šių ir kitų pavergtų kraštų žmonėms būtų leista sudaryti tokias vyriausybes, kurių jie patys norės, bet kad nebūtų jiems primesta valdžia kity tautų, turinčių savanaudiškus interesus. Jei ty kraštų žmonių dauguma yra katalikai, jie turi teisę įsisteigti katalikišką valstybę, bet nei ateistai, nei Europos protestantai neturi teisės į jų reikalus kištis".

REMTI IMPERIALIZMĄ — YRA IŠDAVYSTĖ

"The Register" piktinasi, ir ne be pagrindo, kad Jungtinėse Valstybėse dabar vedama stipri propaganda prieš kai kurių tautų laisvę ir nepriklausomybę. "Amerikos dienraščiai ir radijo stotys, kurie remia tas pastangas be jokios kritikos, yra kalti Keturių Laisvių išdavystėje". Šiais žodžiais baigiamas editorialas.

Vis tik džiugu, kad Amerikos katalikų spauda taip energingai gina pavergtųjų tautų teises ir taip griežtai stovi už Atlanto Čarterio dėsnius. Su jos balsu, be abejonės, bus skaitomasi ir Vašingtone ir kitose sostinėse.

Kariaujame už visų tautų laisvę

Praėjusio antradienio laidoj Chicago Herald American idėjo puikų vedamąjį straipsnį. Atpasakojus lenkų-rusų konflikto reikšmę, stipriai pareiškia, kad Amerika kariauja dėl visų tautų laisvės ir dėl to piktinasi Sovietų Rusijos užsimojimu pasiglemžti Baltijos tautos ir Lenkijos dalį.

Be to, Herald American, nurodęs, kad dabar yra laikas išsiaiškinti, pastebi:

"Jei Anglija ir Jungtinės Valstybės nuoširdžiai kariauja dėl keturių laisvių, jos reikalauja ir gaus iš Rusijos šventą pažadą, kad šis karas nebus veltui ir kad jis neužsibaigs komunizmu triumfu."

Iš to aišku, kad visi rimti žmonės, visi geri laikraščiai, visi pilna ta prasme demokratai visų griežtumu smerkia imperializmą, nepaisant ar jis bus japoniškas, ar vokiškas, ar rusiškas.

Lietuviai užstoja žydus

Vokietijos nacių dienraštis, leidžiamas Kaune — "Kauener Zeitung" (XII.16) rašo, kad vokiečių okupacinės įstaigos Lietuvoje dar kartą pratęsusios terminą žydų turtui užregistruoti. Paskutinis terminas buvęs nustatytas iki 1942 m. gruodžio 31 d.

Iš laikraščio išvadžiojimų matyti, kad žydų turto ligšiol teuzregistruota "tiktai labai menka dalis". Todėl laikraštis gąsina "sunkiausiomis" (t. y. mirties) bausmėmis. Be to, laikraštis žodis žodinė rašo: "Anksčiau žydams priklausęs turtas konfiskuotas Vokietijos reicho naudai. Kas tokį turtą pasisavina, tas bus apkalintas sunkiu reicho apgavimu". Visas žydų turtas "automatiškai" perėjęs reicho nuosavybėn.

Kauno laikraščiuose paskelbta, kad vokiečių komisaras nubaudęs 20 lietuvių už tai, kad jie pardavinėję maisto produktus žydams. Kai kurie lietuviai nubauti už ryšių palaikymą su getuose uždarytais žydais ir už tarpininkavimą, persiūnčiant žydų laiškus.

Šis yra vienas iš įrodymų, kad Lietuvos žmonės nėra anti-semitai. Priešingai — jie kiekviena proga žydus užtaria, nors ir patys yra nacių persekiojami. Ne vieną lietuvių naciai jau sušaudė dėl to, kad mėgino koku nors būdu pagelbėti žydams.

Marquette universitetas (katalikų) alumniečių ir studentų tarpe turi 3,000 tarnaujančių U. S. kariuomenėje. Virš dvidešimts iš jų žuvo mūšiuose ar dingo be žinios.

SPAUDOS APŽVALGA

Išsiskokimas ar manievras?

Dėl lenkų-rusų santykių nutrūkimo "Darbininkas" taip rašo:

"Tiems kivrčiams priekabę sudaro štai koks įvykis. 1939 m. Lenkija pralaimėjo karą su Hitleriu. Pačioj karo pabaigoj sovietų armija puolė lenkias iš užpakalio. Nemaži lenkų kariuomenės daliniai pakliuvo į sovietų nelaisvę. Vėliau, kada Hitleris puolė Rusiją ir pirmais karo metais pastoviai stūmė raudonąją armiją į Maskvą, lenkai pasiūlė sovietams pagalbą tuo sumetimui, kad Hitleris per daug neįsigalėtų. Sumanyta suorganizuoti lenkų belaisvius į atskirą armiją, kuri kariautų prieš Hitlerį sovietų teritorijoj. Derybos nėjo sklandžiai. Sovietai nesutiko turėti neliečiamą lenkų armiją savo žemėje. Tai jiems atrodė pernelyg pavojinga. Ryšiumi su derybomis kilo klausimas: kur yra 15,000 lenkų karininkų, kurie buvo pakliuvę į rusų nelaisvę? Į tą klausimą sovietai nedavė patenkintandio atsakymo. Ir štai dabar lenkų vyriausybė išėjo viešai su apkaltinimu, kad sovietai nužudė 10,000 lenkų karininkų Smolensko apylinkėse. Sovietai riktėlėjo, kad ta žinia išėjo iš vokiškų šaltinių; kad vokiečiai patys tuos karininkus nužudė ir kad lenkai, naudodamiesi melagingais nacių apkaltinimais, tuo pačiu esą nacių šalininkais ir pasitar naują nacių propagandą, siekiančią suardyti Suvienytųjų Tautų vienybę. Tą riksmą pakartojo kai kurie laikraščiai, ir iš to viso susidarė nuomonė, kad lenkų vyriausybė yra padariusi stambia diplomatinę klaidą. Tačiau ne visa Amerikos visuomenė tiki tam argumentui. Pagaliau, klausimas apie nužudytus karininkus išvilko daug kitų opių dalykų, tarp kurių pats stambiausias tai sovietų pareiškimas, kad jie Rusijos sienose organizosią (o gal jau yra suorganizavę) naują sovietišką Lenkijos vyriausybę. Reiškia, sena pasaka: plėtimas komunizmo visuose Europos kraštuose. Išlindo yla iš maišo. Oficialiai tai smerkiama lenkų "išsiskokimas", bet privačiai manoma, kad čia visai neišsiskokimas, tik gudrus politinis manievras. Kuri nuomonė yra tikslė, tai parodys tolesnieji įvykiai."

ATGAL PRAIE DARBO

"Draugas" Acme photo

Atrodo, kad maineriai vėl patenkinti grįžta prie darbo. Grupė mainerių šypsoi prie Solar mainų, netoli Imperial, Pa. Iškaba yra padėta, jog valdžia perėmė mainas, kai tik prasidėjo streikas.

Labdarių Sąjunga rimtai rengiasi prie savo parengimo, kurs bus sekmadienį, gegužės 9 d. Sv. Kryžiaus par. salėj.

Parengimas tuo yra svarbus, kad geriausios mūsų meno jėgos dar kartą pakartos gražiąją operetę "Lietuvaitę", kuri jau du kartu buvo pastatyta dideliu pasisekimu.

Visuomenė turi paremti šią menininkų grupę, kad ji daugiau ir dažniau mums duotų lietuviškų operetių.

Gražu, kad mūsų menininkai eina į talką gražius ir didelius darbus dirbančiai Labdarių Sąjungai.

Sąjunga šiuo metu daug dirbuojasi, kad lietuvių senelių prieglaudą užbaigti įrengti.

Būsimojo sekmadienio parengimo pilnas kaip tik ir skiriamas šiam tikslui — senelių prieglaudai.

Kiek labdariai, tiek jiems į talką einą menininkai pasitiki, kad gegužės 9 d. vakare Sv. Kryžiaus par. salėn prisirinks pilna lietuviškos dainos — muzikos mylėtojų ir gerų darbų rėmėjų.

(Iš "Draugo", 1918 metų, gegužės 7 d.)

Mūšiai Ukrainoj... Gautomis žiniomis, kai kuriuose Ukrainos vietose eina smarkūs mūšiai tarp naujosios vyriausybės ir senosios "rados". To kaltininkai yra vokiečiai, nes jie ukrainiečius kursto tarp savęs kariauti.

Naudoja nuodingas dujas. Vokiečiai prieš amerikiečius Pikardijos fronte ėmė verstibombas su nuodingomis ir garstyčių dujomis. Paleidus dujas smarkiai pradeda veikti vokiečių artilerija.

Po svieta pasidairius

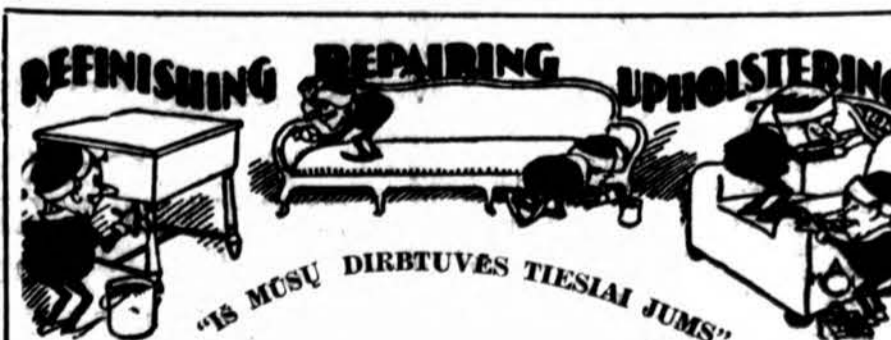
Illinois Commerce Commission patvirtino, kad kiekvienam papasakojo, ką šnapsas gali padaryti. Sako: — Vienas šnapsas stikliukas padaro lapę, du — vilką, o trys — kiaulę.

finansininkas, moka taip pat gerai ir visokias rakundas tluoçoyti. Aną den jis man papasakojo, ką šnapsas gali padaryti. Sako: — Vienas šnapsas stikliukas padaro lapę, du — vilką, o trys — kiaulę.

Spicpirvirvio Dumkos

Balšavikai džiaugiasi žiniomis apie tariamą pasirašymą konkordato tarp Vatikano ir Sovietų Rusijos. Sąkai: "kaip jausis tie fanatikai (suprask, komunizmo kritikai) jei Vatikanas pasirašys?" Atsakysime, kad jausis labai gerai, jei tik diktatorius Juozas savo žodį kitąp pildys, negu pildė pasirašęs dvi nepuolimo sutartis su Lietuva. Visgi, geriau jautį pažaboti, negu palaidą laikyti.

Bolševikai džiaugiasi, kad rusų darbininkai iš visų Sovietijos kampų siunčia Stalingradui maisto ir vaistų. Bet kasžin kada Stalingradas tuos siuntinius gaus, jei telegrama iš S:bro Amerikon du mėnesiu eina?

VISAS DARBAS IR MATERIOLAS PILNAI GVARANTUOJAMAS
 Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakanų, bet paveskite mums juos perdirbti mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau dirbome naujus rakanus, o dabar iš priežasties karo mes visą savo dirbtuvę pertaisėm perdirbimui senų rakanų, vartojant vien tik geriausius materiolus. Turime didelį pasirinkimą visokių spalvų ir audinių aptraukimui materiolų.
 DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKANŲ ir jūs galite išmaintyti savo senus ant naujų.
ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
 Parlor Setų Išdirbėjai
 JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS
 4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516

Motinos Dieną minint

Skandūs, bet malonūs atsiminimai

MOTULĖ! Kaip malonus ir kilnus tas žodis! Pasaulio tautų kalbose tur būt kito meilingesnio žodžio, nėra tokio panašaus ir tinkamo ir reikšmingo žodžio, nėra kito tokio pilno vilties ir paguodos žodžio, viską atstojančio ir visa apimančio!

Kūdikystėje — Meilingoji Motulės prieglobstis yra išganymo tvirtovė; angeliškoji Motulės veido šypseną, tai gavūs saulės spinduliai, naikinantieji tamsius debesius; švelnutėlis Motulės paglostymas prašalina visus skausmus ir nudžiovina ašaras.

Jaukatvėje — Simpatingoji Motulės ausis noriai nusilenkia ir sutinkančiai klausosi visų jaunosios širdies dejonų: skausmo ar džiaugsmo, nuopuolio ar laimės, sielvartų ar palaimos. Švelnutėliu rankos palietimu, Motulė vairuoja jaunuolio sūnaus ar skaistuosius dukros gyvenimą banguojančioj jūroj. Kilnūs paguodžiantieji ir viltingi Motulės žodžiai nutildo pakilusias gyvenimo sunkenybių audras; išganingi jos žodžiai ir išmintingi patarimai nušviečia skaistesnę dieną, gražesnę ateitį.

Subrendime — kai einame savo keliais ir ambicingi mūsų užsimojimai jau būna įvykdomi, argi daugiau nebereikalinga maloningoji Motulės globa? Argi daugiau nebereikalaujame meilingosios jos užuojautos? A! kaip tik tada atjaučiame, kad pasaulyje nėra kito tokio asmens, kurs atstotų meilingąją Motulę. Tikrovėje, niekas kitas mūsų nesupranta taip, kaip ji supranta; nėra kito tokio ištikimo bičiulio, kaip Motulė, ir niekas kitas taip skubiai neatleidžia ir neužmiršta mūsų nusikaltimų, ir niekas kitas taip sumaniai nepataria ir neišgelbsti, jei įpuolame į nemalonius gyvenimo sukūrio pinckles.

Tai gi, dievotos Motulės meilė, nuo pat aušros iki saulėlydžio, mus gaubia, lyg skaistieji saulės spinduliai. **Mano motina**

Kai aš buvau dvejų ir pusės metų, mano motina Magdalena iš Kuzmų šeimos ir mano tėvas Augustinas Tamoliūnas, 1891 metais vyko į Ameriką laimės ieškoti. Tėvas perbėgo per rubežių, gi motina, būdama nėščia, nepaskubo perbėgti rubežių, ir sargybiniai sugavo ją su manim mažutėliu rankose, ir "etapu" parvarė į Panevėžį.

Nuo tada mano motina, auklėdama mane, apsigyveno pas savo brolių ir mano dėdė Ladislavą Kuzmą, Panevėžyje. Čia motina netrukus pagimdė mano seserį Kotryną.

Dėdė Ladislavas Kuzma iš amato buvo kriaucius, gi slapta kitiems perleisdavo uždraustas lietuviškas knygas, pargabentas iš Prūsų. Vieniems metus jis "kupčiams" perleisdavo tų už-

draustų lietuviškųjų knygų tarp 40,000 ir 60,000 rublių. Mano motina buvo žinoma pasiaukojusi knygnešė per su višum 20 metų. Ji taip pat vežimais išvažinėdavo tas knygas į kitus Lietuvos miestus ir miestelius. Atsimenu, kaip po mokyklos, atstogose, su vežimu prikrautu uždraustomis lietuviškomis knygomis imdavosi ir mane, ir kartu važiavome į atlaisius Krakinavoje, Šilavoje, Radviliškij ir kitur, kad tas uždraustas knygas perleisti ištroškusiems gauti, ir iš jų semti dvasinės ir tautinės stiprybės.

Po užbaigimo "narodnos", kuomet baigiau antrąją klasę Panevėžio realėje mokykloje, 1903 metų atstogose, jau pritemus — dėdė Ladislavas Kuzma siuntė motiną ir mane į Plukius parnešti tur uždraustų knygų, kurias turėjo tą naktį gauti iš toliau atėjusieji patikimi knygų pirkėjai. Motina vieno pasitarinčio Plukių ūkininko daržinėje iš po šieno prikrėdė du tų uždraustų knygų nešulius. Man padavė lengvesnį, o ji pasiėmė nešti labai sunkų knygų nešulį. Išėjus iš Plukių, kai sustojome šalia vieškelio pasilsėti, motina tarė man:

"Sūnute, tu turi lengvesnį nešulį. Dėl to, skubinkis vieškeliu pas dėdę, ir pasakyk jam, kad aš einu Nevėžio paupku, ir kad jis prisistų kokį patikimą žmogų, kuris palengvintų mane ir parneštų į namus tas knygas, nes dėl manęs per sunkus nešulis."

Į kalėjimą už lietuviškas knygas

Aš paskubau vieškeliu, bet... bet ties Vagzaline, rusų caro žandaras sučiupo mane ir pristatė pas "pristovą".

Aš mėginau visai teisintis, būk aš žuvas, ir grįžtant, kas ten maldavo padėti nešti tas lietuviškas knygas, prižadant man užmokėti.

Po visokių bauginančių kamantinėjimų, aš, vaikas, neišsisteisinau...

Gi po pasiaunakėto, žiūriu, kad ir mano motina šalia manęs, atėjusi ieškoti ir gintų manęs, kai išgirdo, kad aš sumintas.

Kokią motinos meilę ir kokis pasiaukojimas! Juk ji galėjo neateiti ir būti iš vengus numatytos kalėjimo bausmės, arba išėmimo į Sibirą!

Rytojeus sulaukus, motina ir aš buvome uždaryti Panevėžio kalėjime. Aš keivirtame aukšte, gi motina antrame.

Dėdė Ladislavas Kuzma, atėidavęs ties kalėjimu, kartais klampdavo, ir ilgai stovėdamas, besimeldavęs. Aš iš ketvirtojo kalėjimo aukšto galėdavau jį visada matyti ir stebėti, kai atsiveikindamas, peržegnodavau mane, ir nuliūdęs, nueidavo sau.

Jis buvo gerai pasiturin-

PREZID. ROOSEVELT GRĮJO PO 17 DIENŲ KELIONĖS Į BALTUOSIUS RŪMUS

"Draugas" Acme photo

Prezidentas Roosevelt aplankęs dvidešimt valstybių ir Meksiką grįžo į Vashington grumtis su anglių streiko problema. Čia ma tome prezidentą Ft. Riley, Kansas, kur sgt. H. C. Green (dešinėje) įteikia bronzinę dovaną. Su prezidentu sėdi Kansas gubernatorius Andrew Schoepfel.

tis ir buvo gerai susipažinęs su rusų caro kacapū policija. Prie vasaros pabaigos, atsitiko, kad mane ir motiną pašaukė žemyn pas kalėjimo teisėją. Po kai kurių išklausinėjimų, mušą paleido dėdės Kuzmos globoje...

Kokia laimė! Motina ir aš buvome laisvi! Gi ta mūsų laisvė daug kainavo brangiame dėdei. Tikrovėje, jis mus "išpirko" tūkstančiais rublių iš kalėjimo nelaisvės, ir gal Sibiro!

Vakarui priartėjus, motina sako man: "Sūnute, jau viskas prirošta! Rengkimės į tolimą kelionę!"

Už namų, šalimais kapų, j Nevėžio paupi... paskui pro Senamiestį, ir į laukus, kur mūsų laukė pakinkytas vežimas. Naktimis važiuavome, dienomis išėjome — kol atvažiuavome iki rubežiaus. Prirošus, laimingai perbėgome tą rubežių. Girdėjosi rubežiaus sargybinių šūviai... Paskui važiuavome pro Vokietiją, ir iš Hamburgo sėdome į laivą. Po keturiolikos dienų kelionės laivu per Atlantiką, rugpiūčio šeštąją, 1903 metais, išvydome Laisvės stovylą, ir netrukus išlipome į laisvės krašto žemę, kur nebuvo rusų caro žandarų, kurie nekaltus tėvynmylius lietuivius už lietuviškas knygas kimšdavo į dvokiančius kalėjimus arba grūdo į šaltąjį Sibirą.

Šiais 1943 metais nepaprastai sukaktis

Taip. Tai tikrovė! Šiais 1943 metais sueina 40 metų sukaktis, kaip brangioji mano motina ir aš paklėvom į Panevėžio kalėjimą už uždraustas lietuviškas knygas. Šiandien, aš gyvenu tą atmintinę sukaktuvinį įvykį tik vienas, be brangiosios motinos. Ji šiandien danguje galinga savo maldą mane globoja karingoje gyvenimo kelionėje. Taip pat ir vargais nuklotame savo gyvenime, ji kaip antroji Motinika, be paljovos meldavo si už mane, kad apsagoti nuo visokių pavojų ir nelaimių...

Man negaila švainicko kaminyčių Panevėžio vidurinėsty, kurie kaip pasogas atiteko vyresniajai mano seserei Juzei, ištėkėjusiai už Juozo Masiulio, kurie dėdėi Ladislavui Kuzmai gelbstant

įsteigė pagarsėjusį Juozo Masiulio knygyną Panevėžyje. Nūngi, nežinau, kur sesuo Juzė... Gal pavergtoje Lietuvoje... O gal ištremta į Rusijos gilumą... Gi sesuo Kotryna su gražia šeima gyvena Indianos valstybėje.

Šią vslandą aš esu dėkingas Gerajam Dievui ir jums, meilingoji motin ir brangusis dėde, kad nebuvau išgrūstas į Sibirą už lietuviškas knygas, kad nelikau ateistas riasas arba šovinis lenkas.

Ypatingiausiai esu dėkingas Gerajam Dievui ir tau, brangioji motin, už visa tai kuomet esu, didžiausiai už tai, kad aš šiandien kunigas ir lietuvis!

Įkvėptas ir idealingas paprotys

Motinos Dienos minėjimo paprotys antrąjį gegužės sekundienį buvo gerbtinai ir iškilniai pradėtas 1914 metais, kuriais demokratinė Jungtinių Valstybių valdžia tą sekmdienį paskelbė tautine švente.

Tuomi šiaurės Amerikos tauta, galingai parodo, kaip įvertina ir pagerbia motinas. Pati prigimtis, kaip ir tiesioginis Dievo įsakymas, moko mus, kad nieko nėra teisingesnio ir išmaningesnio kaip kad vaikai gerbtų savo tėvus, kurie jiems davė gyvybę, rūpinosi išauklėti ir išmokslinti, nežiūrint kiek atsieina. Sakoma, kai Pats Dievas asmeniai negalėjo rūpintis vaikių reikalais, Jis parėdė, kad motinos, kaip kilnios Jo atstovės, tai visa atliktų ir rūpintųsi mažutėliais, juos globtų ir auklėtų.

Kilnios krikščionės motinos yra žemės druska. Jos yra svarbiausias kiekvienos tautos ramstis. Nuo katalikų motinų daugiau kaip nukitų pareina pasaulio išganymas, nes jos yra, taip saktant, bendradarbės Dievo plane, kuriuo pasaulio laimė sklandžiai risasi su kiekvienos žemos šventumu ir palaima. Ir taip, vieną kartą prancūzė inteligentė paklausė garsiojo Napoleono, kas labiausiai reikalinga Prancūzijai: kareivių, gabių vaistybės vyrų ar narsių karo vadų? Napoleonas atsakė tvirtinančiai: "ne". Kuomet ta prancūzė neliovė jo klausinėti, jis priprastai atsakė: "Labiausiai reikalinga gerų motinų". To labiausiai reikia ir mūsų tautai.

Marija, mūsų dangiškoji Motina

Gegužės mėnesį įkvėptas ir idealingas Motinos Dienos minėjimas taip pat susitaiko ir su Katalikų Bažnyčios dvasia, nes gegužės mėnuo yra ypatingai pašvęstas Skaisčiausiai ir Nekalčiausiai Panelei Marijai, viso gamtinio grožio Karalienei ir visos žmonijos giminei Motinai.

Iškelta viršum žemiškųjų motinų yra Marija, mūsų dangiškoji Motina. Mums duota privilegija Mariją vadinti maloninguoju Motinos vardu, ir didelė meilė esame traukiami pas Ją, apturėdami didžiausią džiaugsmą ir laimę nuolatais liekantis palaimintoje Jos draugystėje. Kuomet esame arti Marijos, mūsų širdis prisipildo galiminta ramybe ir vidujiniu džiaugsmu, ir jaučiamės be

LIETUVIO POETO LAISKAS IS PRANCUZIJS

(LKFSB) Per neutralius kraštus gavome iš lietuvių poeto Aleksandravičiaus laiską. Amerikiečiams jisą pažįstamas iš jo knygelės "Be Tėvynės Brangios", parašytos slapyvardžiu — Aistis. Kaip žinome, pce. as šiuo metu gyvena Prancūzijoje. Jisai dėkingas katalikų "Motinėlis" draugijai, kuri jį, atsidūrusį sunkiose sąlygose, sušėpė. Ateinančią žiemą rengiasi apginti disertaciją ir tada yra nusistatęs, kad tik bus galima, grįžti į Lietuvą. "Svetimi kraštai, — rašo jis, — pradeda per kisk lišti". Įdomu, kad jis dar nėra matęs savo parašytosios ir Amerikoj išleistos knygos. Prieš važiuodamas į Lietuvą jisai norėtų gauti nors du egzempliorius: vieną sau, o kitą... parvežti mergaitei. Dėl sunkių sąlygų ir įtempto darbo buvo jo sveikata pašlijusi, jo spintoj — visa vaistinė. Dėl to suprantama jo liūdna nuotaika ir pasakytieji žodžiai: "Mirt man reikės kaip Binkui — širdies liga. Tai truputį lyg ir profesijon neša.. Niekad aš taip blaiviai ir n-

miai negyvenau, kaip dabar, bet ar tu, žmogus, apsisaisi, kur ko yra pradžia...". Toliau, prisimines dabartinę pasaulio maišatį, poetas rašo: "Norėčiau pamatyti viso to galą, nes toks man pasijautimas, kad pasaulis taip pasikeis, kad mes jo nepažinsime. Bet gyvenime, kaip kalnuose kopiant — vis nauji vaizdai ir jų galo nėra".

Jei kelias į Dievą tikras — s'ela jaučiasi patenkinta laiminga, neb'jo skausmų ir nieiško Dievo, nes ji turi savyje. (Vl. Putvyš).

A A

VINCENTAS (WILLIAM) SCHUKA

Gyv. 833 W. 33rd Place.
Mirė gegužės 5 d., 1943 m., sulaukęs 43 metų amžiaus.
Gimė Chicago, Illinois.

Paliko dideliamė nullūdime: motiną Oną (po tėvais Mile-ritė); 2 seseris — Oną Kachulis ir švogerį Vincentą ir jų šeimą, ir Kastoniją Vazonis; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas M 2 ilkos koplyčioje, 3419 S. Ltuania Ave. Laidotuvės įvyks 8 šad., geg. 8 d. Jš koplyčios 8:30 v. ryto bus atlydėtas į Sv. Jurgio par. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veltinio s'elą. Po pam idų bus nu-lydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotavose.

Nullūde: — Motina, Seserys, švogeris ir giminės.

Laidot direkt.: Maželka ir Evenskauskas, tel. Yards 1138-1139.

Kun. A. Tamoliūnas

PERTAISYK!!

RE-UPHOLSTER

Savo Parlor Rakandus

Ir Sutaupykit tuos ką turit karo metams ir po...

Dėl Veltui Apkainavimo

BE JOKIOS OBLIGACIJOS

Tiktai Pašaukit **CICERO 4795**

Platus rinkinys aud. klij ir ma- 1 Mes nulup- 3 Visus Spring- 2 Dailų
dy jums pas- sim visą se- 3 gaus parlam. Parlor Seta
rinkimui. ta iki pat P rdiršim
frėmu. 4 Pripildysim u mažą
su naujais u mažą
vat's vallo- kais. kaip
kaip

BŪKIT SUMANOS

Prisiūrėkit ra- 2 Perkijuosim 5 Atviras me- \$39.95
kandus ką da- ir suveršim visus sujun- džio dailis
bar da turit! gimus. gimsim.

Be Jokių Priedų, Jei Sumokėta Per 5 Mėn.

SĄLYGOS Taip mažos, kaip \$1.25 į savaitę!

Minimalis Įmokėjimas. Patogios Sąlygos.

5 Metų Gvarantija Už Konstruktiją Ir Amatnikystės Darbų.

JOSEPH J. HAAS

2328 S. 56th Ave. (CENTRAL AVE.) Cicero

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture

ALEX ALESAUSKAS and SONS

Factory Representative.

SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART

For appointment call — REPUBLIC 6951

DELKO GYVUOJA TAUPYMO BENDROVĖS

(Radio kalba pasakyta JOSEPH P. VARKALOS balandžio 29 dieną iš stoties WHFC).

Visiems žinoma, kad čekų bendrovių veikimą. Jie perspauzdina daromus pranešimus savo laikraščiuose tą pačią savaitę.

Čekai Chicagoje skaito apie 200,000 gyventojų. Jie turi įsteigę 64 taupymo bendroves, kurių kapitalas viršija \$80,000,000. Iš dviejų šimtų tūkstančių gyventojų 100 tūkstančių, arba pusė čekų, priklauso prie taupymo bendrovių ir turi vieną arba daugiau sąskaitų. Bendrai imant, sąskaita kiekvieno viršija \$800.00.

Lietuvių Chicagoje skaitoma apie 100 tūkstančių. Bet mes turime tik 10 lietuviškų taupymo bendrovių kurios turi biskį daugiau kaip 10 tūkstančių taupymų sąskaitų. Tos sąskaitos svyruoja tarp \$500.00 ir \$800.00 kiekviena.

Palyginimas čekų ir lietuvių mums parodo, kad kas antras čekas turi sąskaitą taupymo bendrovėse. Gi iš lietuvių tik vienas iš 10 turi sąskaitą taupymo bendrovėse.

Sekretoriai ir direktoriai lietuviškų taupymo bendrovių kelia tarpe savęs klausimą, kodėl lietuviai tokiu mažu nuošimčiu prisideda prie taupymo bendrovių ir iš jų ima paskolas?

Kalbos per radio

Buvo patirta, kad mažai kas iš lietuvių žino apie patogumus imant paskolas iš taupymo bendrovių, kur skolintojas, be atnaujinimo išlaidų, atmoka paskolą lengvais mėnesiniais mokėjimais per 5-15 metų. Buvo patirta, kad lietuviai nežinojo, jog jų apylinkėse yra taupymo bendrovės, o jų ofisai atidaryti kasdien ir po vieną dieną savaitėje vakarais. Todėl penktos taupymo bendrovės susibūrė ir per pastaruosius 8 mėnesius aiškino lietuviškai visuomenei apie tuos patogumus ir ragino savo pinigus taupyti lietuviškose taupymo bendrovėse, kurios dabar moka 3, 3½, arba 4 nuošimčius ir daro ilgamečius morgičius nuo 4½ iki 6 nuošimčių.

Ačiū prielankumui mūsų lietuviškų laikraščių, "Draugo", "Naujienų" ir "Sandaros", kurie remia taupymo

bendrovių veikimą. Jie perspauzdina daromus pranešimus savo laikraščiuose tą pačią savaitę.

Iki šiol per šią stotį padaryta 17 pranešimų. Juose buvo aiškinama apie šitas finansines įstaigas, kurias valdo tie patys žmonės, kurie turi pasidėję pinigus arba yra ėmę paskolas. Kiekvienas taupytojas, sumokėjęs šimtą dolerių arba mažiau, ir skolintojas nuo kiekvieno šimto arba mažiau dolerių, turi vieną balsą ir dalyvauja metiniuose susirinkimuose, kuriuose renkami direktoriai valdymui tokių bendrovių. Taupymo bendrovės yra valdomos demokratiškiausiu būdu, kokis yra pasaulį žinomas. Taupymo bendrovės Amerikoje panašios tiems kooperatyvams, kurie sėkmingai išvysto mažą pramonę Belgijoje, Olandijoje, Suomijoje ir, galų gale, labai sėkmingai vystėsi mūsų senoj tėvynėj, Lietuvoj.

Kaipo valstybės registruotas auditorius, aš peržiūriu knygas ir atskaitas taupymo bendrovių. Iš patyrimo aš žinau, kad yra saugu laukti ir taupyti pinigus lietuviškose taupymo bendrovėse ir todėl raginu visus klausytojus imti paskolas iš tų bendrovių ir laikyti pinigus, kurie apdrausti federalinės įstaigos iki \$5,000.00.

Parduodami karo bonai

Taupymo bendrovės ne vien tarnauja žmonėms savo apylinkėje duodamos morgičius, ir dabodamos žmonių sutaupytus pinigus. Jos prisideda ir prie laimėjų karo, parduodamos Amerikos gyventojams karo bonus. Visose lietuviškose taupymo bendrovėse galima nusipirkti karo bonų. Visos lietuvių taupymo bendrovės Chicagoje yra įgaliotos Iždo Departamento, Washington, D. C., priimti pinigus ir įteikti karo bonus, kurie neša 2.9%.

Lietuviškos taupymo bendrovės iki pradžios šių metų pardavė karo bonų už \$1,544,765.00. Per pastarus tris mėnesius šių 1943 m.

AMERIKIEČIAI ŽENGLIA TUNISIJOJE PIRMŲ

"Draugas" Acme photo

Amerikiečiai ir prancūzai kareiviai įžengė į Mateur ir įvykdė sėkmingą pasistumimą Tunisijoje, jūrų pakrančių dalyje. Čia U. S. ginkluotas automobilis važiuoja pro nacių tanko likučius kur tai kelyje į Tunis. Pranešama, jog ašies jėgos atsitraukia visu frontu

jau pardavė \$254,378.00. Atsime daržoves. Taupymo siliępdamos į valdžios atsišaukimą sukelti 13 bilionų dolerių birželio mėnesį, 1943 m., per 20 dienų nupirko \$220,800.00. Reškia, lietuviškose taupymo bendrovėse Chicagoje iki šiam laikui nupirkta karo bonų už \$2,019,943.00. Tai liūdiuja Federal Home Loan Bankas.

Čia noriu pabrėžti, kad taupymo bendrovės tarnauja dykai priimdamos pinigus ir išduodamos karo bonus. Taigi, naudokitės jų patarnavimu. Pirkti bonai per lietuviškas taupymo bendroves bus įrašyti lietuvių kreditui.

Tikėtai į parengimą 6 d. birželio

Visos tautos Chicagoje, prie kurių prisideda ir lietuviai, rengia vakarą 6 d. birželio, Medinah Temple svetainėje, 14 E. Ohio St. Bus surengtas taip vadinamas "pageant". Kiekvienai tautai skiriama tik apie 200 tikių. Už tikius nereikia mokėti. Gaus tuos tikius tik tie, kurie pirkė karo boną bent už \$18.75 iki 6 dienos birželio mėnesio per lietuviškas taupymo bendroves. Kadangi tik 200 tikių bus išdalinta tarp 10 bendrovių, todėl pasirūpinkit kelis sau ir savo šeimynai.

Laimėjimo darželiai

Kadangi yra varžomas pirkimas valgomų daiktų ir net daržovių, tai, be abejonės, visi lietuviai, kurie turim ukjniko patyrimą, susasėm darželį netoli savo gyvenamos vietos ir augin-

nas Savings and Loan Association, Keistutis Savings and Loan Association, Universal Savings and Loan Association ir šv. Antano Savings and Loan Association, Cicerijoje, tariau nuširdų ačiū už išklausymą mūsų parnešimų ir pasitikiu, kad žinote, jog yra taupymo bendrovės, kurios taupo jūsų pinigus ir duoda jums

MOTINŲ DIENA

Kitą sekmadienį, milijonai vyrų, moterų ir vaikučių dėvės "gėles baltas ir gėles šviesias" kaip atvirą ženklą išreiškimo pagarbos ir meilės savo motinoms, kurios tiek daug yra nukentėjusios dėl jų.

Šiandien moterys dažnai linksta prie gražių korsadžių, ypatingai, jei jų motinos dar gyvos, vieton vienos baltos ar šviesios gėlės kaip panašiai buvo pirmiau mada tą dieną paminėti.

Tarp sezoninių baltų gėlių ką galima dėvėti pager-

bimui motinų, tai yra: iris, gladioli, snapdragons, double stock, tulips, gerbera daisies, gardenias, rožės ir carnations, kurios gražiai atvaizduoja tos dienos tikslą. Dauguma tų gėlių galima gauti visokių šviesių spalvų. Jūsų gėlininkas turi pilną pasirinkimą.

COUGHS

Due To Colds or Bronchial Irritation

Here's good news for the people of the U. S. A. Canada's greatest cough medicine is now being made and sold right here, and if you have any doubt about what to take this winter for the common cough or bronchial irritation get a bottle of Budeley's CANADIAN Mixture. You won't be disappointed—it's different from anything else you ever used—one little sip and you get instant action. Only 45¢—all drugists. Satisfaction or money back.

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kuri gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms!

Suknelių Prieinamomis Kainomis!

PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ, SERMĖGŲ, SIŪTŲ IR KAILIŲ.

Jaunavedžiams šyrai ir Suknelės—mūsų Specialybė.

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailinukas papuoštąs arba cloth kotai parsiduoda nužemintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th Street Tel. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, savininkės

paskolas ant lengvų išmokėjimų. Progai pasitaikius, jų patarnavimu naudositės ir jose pinigus taupsite. Ačiuoju ir laikraščiams už paskaitą šią pranešimą.

Jei turi seno metalo — atiduok karo reikalams.

Daug kas kalba apie spaudimą ir laikraščiams už paskaitą šią pranešimą. (Prof. Eretas).

LIETUVIŲ KEISTUČIO KLUBAS

rengia

Pavasarinę Pramogą!!

Šeštadienį, Gegužės 8 d., 1943

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

3133 SO. HALSTED ST.

Bus labai įvairūs programos 2-jų Veiksmų

KOMEDIJA SEIMININKE

Vaidins Lietuvių Kultūros Ratelio Nariai (grinoriukai)

Dainuos Suvalkiečių Choras ir Keistučio Choras. Po programos bus šokiai prie geros jaunuolių muzikos.

Įžanga labai pigi, nes tik 59c ir taksai 6c.

Pradžia 7 val. vakare.

Visa lietuviija kviečiama dalyvauti.

Komitetas ir Valdyba

DANGIŠKASIS DVARAS

ARBA

ŠV. LIUTGARDOS MALDA

Trumpi apmąstymai apie Kristaus Kančią. Knygėlėje yra taip pat ir Rytmetinės ir Vakarinės Maldos, Švenčiausios Marijos Litanija, ir kitos naudingos maldos.

Jau atspausdinta

Kurie dar neužsisakėte, dabar užsisakykite. Knygėlė yra labai patogaus formato. — Kaina visai prieinama. TIKTAI 25 CENTAI. Siųskite save užsakymus sekančiu adresu:

"LAIVAS"

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų įardą ir apžiūrėkite statką ir aukštą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viščių, sklepų ir flėtų. PASITARKITE SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslink pertalsymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager.

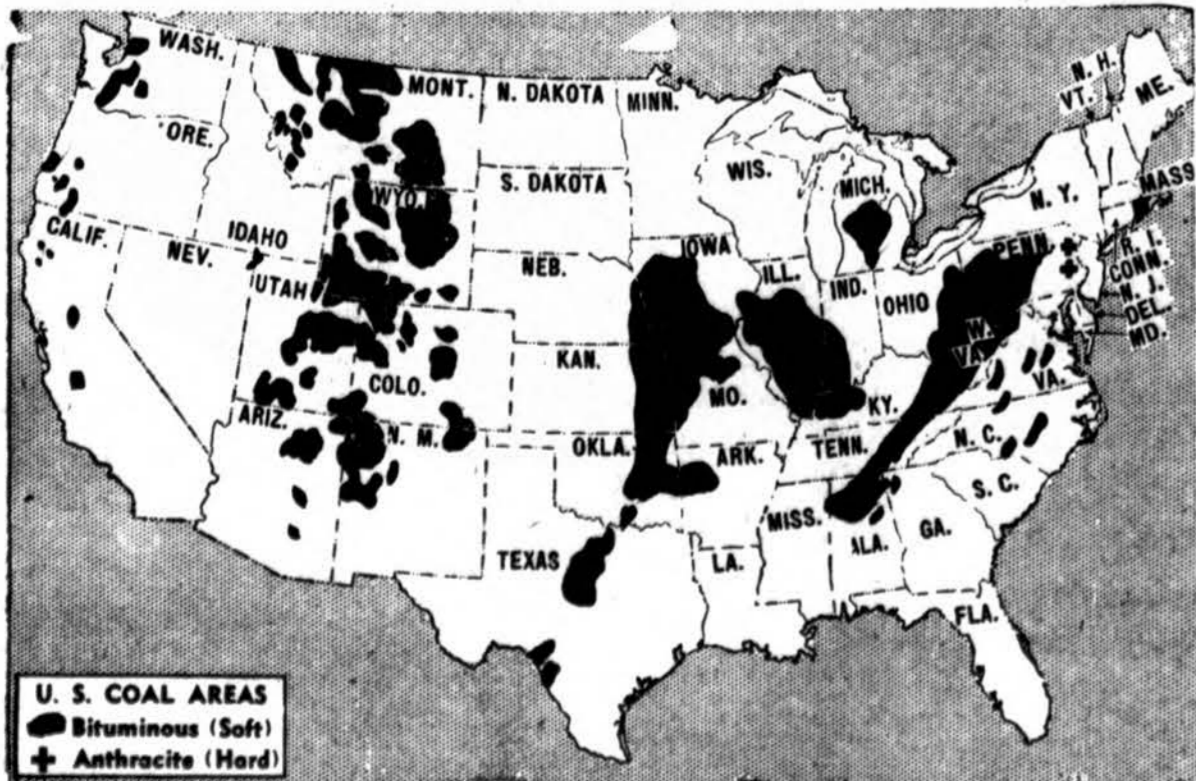
CARR - MOODY LUMBER CO.

PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI

3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 valandos ryto iki 5:30 valandos popiet

ANGLIES APYLINKĖS

Čia yra Jungt. Amerikos Valstybių kieto ir minkšto anglies apylinkės kurs tęsės streikai.

Mums Valdžia SAKO:

TAUPLYKITE VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jus savo apdėvėta parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture Kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys iš kelių NAUJĄ savo dirbtuvėj. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-jų ŠMOTŲ Kainos \$36 IR AUKSCIAU

SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

CHICAGOJE IR APYLINKESE

Parapijos vakariene

Brighton Park. — Sekmadienį, gegužės 9 d., 6 val. vakare įvyks Nekalto Prasiidėjimo šv. Panelės parapijos salėje metinė parapijos vakariene.

Jau per kai kurį laiką darbšties parapijos veikėjos darbuojasi, kad ir prie dartinųjų aplinkybių visus dalyvius būtų galima pavaišinti.

Be vakarienos, taip jau bus ir graži programa. Pažvelgus į daromus prirengimus prie šios parapijos pramogos, iš anksto galima spresti, kad visi dalyviai šioje puotoje pilnai bus patenkinti.

Buvo laikai, kada buvo visko, bet atėjo dienos, kad daug reikmenų ir už pinigą nebegalima gauti. Nusiminimas ir rūpestis reikiams žmone. Sustiprinimui dvasios, reikalingas didesnis draugiškumas. Tą draugiškumą galima surasti tik tikrų draugų draugijoje. Į šią parapijos vakariene ir rinksis gerų norų lietuviai, kad ne tik vakarieniauti ir programos pažūrėti, bet ir susitikti su savo draugais, pažįstamais kaimynais ir nors valandėlei pasidalinti mintimis.

Zmogus yra draugiškas sutvėrimas, todėl ir nuliudės geroje draugijoje darosi linksmesnis. Nuliudimas kenkia sveikatai ir trumpina amžių. Tiesa, šandie negalima beprasmingai linksintis, bet nereikia ir nusiminti. Reikalinga stiprėti dvasioje. Nusiminimas pakerta jėgas, o pakili dvasia žmoguje viską nugali.

Mūsų jaunuliai, sustiprinti dvasioje, narsiai grumiasi karo laukuose. Ir mes stiprėkime dvasioje, kad galėtumėm daugiau naudingų darbų atlikti ir nugalėti prieš šą.

Brightonparkiečiai, atsiminkime, kad mūsų vienir.

Lietuvių Keistučio klubo nariams ir visuomenei

Ši šeštadienį Lietuvių Auditorija atvažiuoja šeiminkė, kurią labai svarbu pamatyti. Nes nuo šeiminkės turi būti nuolaidi, pasiaukojus pildyti jų reikalavimus. Moterys pamatys, ar neperdaug jos nusilenkia savo vyrams, kaip viešpačiams. Ar negali būti jos liuosenės ir liuosiau gyventi? Ar neturi vyrai prieš jas nusilenkti ir tinkamai pagerbti? Na, o nevedusieji irgi turės progos pamatyti, ant kiek reikia nusilenkti prieš savo šeiminkę ir kaip daug reikia prezentų nupirkti, ir ką iš jos už tai reikalauti.

Taigi, matote, kad labai yra svarbu pamatyti gerą šeiminkę ir daug ką iš jos pasimokyti. Gera proga bus visa tai matyti šeštadienį, Lietuvių auditorijoje. Išanga tik 65c. Kvieslys N. K.

gumas ir sutartinas darbas davė gražių vaisių.

Neseniai mūsų parapija gražiai pasirodė nupirkdama už \$10,000.00 U. S. War Bonds. Taip jau ir šioje parapijos puotoje pasirodykime vieningais atsilankydami ne tik patys, bet atsivesdami su savimi savo draugų ir iš kitų kolonijų. Namiškis

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Trifonai: BOULEVARD 0014

Motinių pagerbtuvės

“Man širdis džiaugias — Mat Motinos Diena...”
Tokie veržias kiekvienos dukters ir sūnaus jausmai motinoms skirtoji jų dienoji — syki metuose.

Šv. Jurgio parapijos sodalietės savo motinas pagerbs ateinantį sekmadienį, Motinų Dienoje, šv. Mišiose ir bendroje šv. Komunijoje 10 val., o popiet, 3-čia valanda, graži programa ir arbatėle su užkandžiu savo ką tik ištaisytam kambary kuris randasi parapijos mokyklos name. **Kaitra**

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI po 75c vienas

Gaunami vien tik BUDRIKO didžiulėje krautuvėje — 3241 S. Halsted St., Chicago.

- 500 Cikagiečių Polka... Radic Orchestra
- 501 Močiutė Mane Barė... Viki Bekeris ir Radio Orchestra
- 502 Plaukia Mano Laivėlis... Viki Bekeris ir Radio Orchestra
- 503 Gegutės Polka... Radic Orchestra
- 504 Noriu Miego... Man Pasakė Karvelukas... Radic Orchestra ir VIK Bekeris
- 505 Radio Polka... Radic Orchestra
- 16145 Pragėriau Žirgel... Ant Vanagaitis ir J. Olsauskas ir Orchestra
- 16239 Tykiat, Tykiat Džedukas... Vyrų Oktetas
- 14064 Rudens Pasaka... A. Sabanauskas
- 14077 OI, Mergyte Tu Jauoji Vei Nekauk... Stepas Gražinis
- 26085 Ku-Ku Valcas... Tarptaut. Orchestra
- 26091 Linksmaus Jaunimėlis Agotėlis... Soklių Orchestra

Jos. F. Budrik, Inc.
3241 S. Halsted St.
Krautuvė — Rakandų, Radio ir Jewelry.
Tel. CALUMET 7287

Kviečiamos dalyvauti

Melrose Park. — Moterų Sąjungos 60 metų narės Motinų Dienoje, gegužės 9 d. per Lietuvių pamaldas (10:30 val. šv. Mišias) eis “in corpore” prie šv. Komunijos. Kuopa užprašė šv. Mišias ir visos narės kviečiamos dalyvauti. **Valdyba**

Išmintis yra širdyje to, kuris turi supratimą.

Pagerbsime motinas

Town of Lake. — Gegužės 9 d. visos pasaulis gerbs motinas. Ir mes nepasilikime nepagerbę savo motinų.

Šv. Vardo draugija kviečia visas narių motinas, žmonas ir seseris priimti šv. Komuniją sykiu su nariais 9 val. Mišiose. Visos prašomos susirinkti prie salės apie 8:30 val. ryto. “In corpore” eisim į bažnyčią. Po šv. Mišių bus pusryčiai parapijos

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

MARGUTIS RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ
Vienintelis ir Smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje
— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 VAL. P. P. KITOMIS DIENOMIS 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 V. VAK.
Phone: GROvehill 2242
WHFC-1450 kil.

Pachankis — Troost Paminklai
PETER TROOST MONUMENT COMPANY (įsteigta 1889 m.)
Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ŽENKLAI
Pastikėjimo Mumis Rekordas —
81 Firma Virš 50 Metų Tos Pačios Šeimos Bankogė!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST. FABRICATED People PREFER Pachankis Productions. Workmanship and Materials Unexcelled—at Lowest Prices BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS KREIPKITES PRIE
JOHN W. PACHANKIS
—THE LITHUANIAN MONUMENT MAN—
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce
MODERNI Išvadinė PARODA: REZIDENCIJA: 4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298 VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštad. ir Sekm. 9-6 val.

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į —
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS JOSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2100
6812 So. Western Ave., Chicago Telefonas GROvehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

salėje. Per pusryčius bus pagerbtos motinos. Visi atsiminkime savo brangias motinas — gyvas ar mirusias — ir nepamirškime dalyvauti 9 val. bažnyčioje. **Rap. va”**

BEGEMAN'S
4184 ARCHER AVE. 3142 W. 63RD ST.
Vieniems Metams Laikrodžių Pataisymas Gvarantuojamas
Nenumeskite senų, sugedusių Budeininkų. Jų negalima atstatyti, daugiau jų nedirbama. Juos galima pataisyti, kad duotų jums daug metų patarnavimo. Jūsų Big Ben, Little Ben ir kitų budeininkų galima pataisyti.
Apkainavimas Veltui be Obligacijos

INSULUOKITE Savo Namus . . . .
Nuo SĄLCIO Žiemoje ir KARŠCIO Vasaros Metu!
SMAGUMAS Insuliuoto Namu Teiks
JUMS IR JŲSŲ VISAI ŠEIMINAI SĄLYGAS APTURĖTI DAUG PRIE PALAIKYMŲ SVEIKATOS IR LINKSMUMO. NES TAI DAUG PRIKLAUSO NUO UYGIOS TEMPERATŪROS!
Apsimokės Jums Pasitarti Su Mūsų Insuliacijos Ekspertais. Tik Pašaukite Telefonu — ATLANTIC 4290
MALIAVOJANT savo namus — vertikite UNITEX. Ši maljava tai visiškai NAUJAS išradimas. Pasirinkimas balto ir 7 kitų gražių spalvų. UNITEX vartojamas ant calcimine, wallpaper, plastero ir wallboard. Vienas aptraukimas užtenka! Nereikia calcimine nuplauti, nereikia pirmiau naudoti sealer ant plasterio — ar primer maljavos ant wallboards. Vienas kotas viską apdengia. UNITEX yra gvarantuojamas.
Dėl Insuliacijos, Plumbing ir Heating, Taisyimo ar Reikmenų, Matyk: **South Center Plumbing and Heating Supply Company, Inc.**
5456-58 S. STATE ST. 6 W. GARFIELD BLVD. N. W. Corner 55th and State Streets
VISI TELEFONAI . . . . . ATLANTIC 4290

KREIPKITES PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISA.
SUVIRS 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUŠŲ PASIRINKIMUL
Geriausia Materialo ir Darbo.
Mūsų MENO SEDEVRAI prideda daugelį mūsų Lietuvos kientams pilną patenkintimą.
Didysis Ofisas ir Dirbtuvė: **VENETIAN MONUMENT CO.**
Mūsų pastatytas TEVAMS MARLONAMS
DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

NARIAI Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorij. Asociacijos.
AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį.
Mes Turime Kopycijas Visose Miesto Dalyse.

MAZEIKA 3319 LITUANICA AVE. Phones YARDS 1138-39
EVANAUSKAS
LACHAWICZ IR SUNUS 2314 WEST 23rd PLACE SKYRIUS: 42 E. 108th ST. 10756 S. MICHIGAN AVE. Phone CANAL 2510 Tel. PULLMAN 1270
L. BUKAUSKAS 10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 0660
ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4906
J. LIULEVICIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 4373
P. J. RIDIKAS 5334 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419
L. J. ZOLP 1646 WEST 45th STREET Phone YARDS 0781

PASKOLOS DAROMOS
ANT PIRMŲ MORGIOŲ GREITAI IR PIGIAI MENESINIAIS ATMOKEJIMAIŠ
MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonai: Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

PASKUTINIS PAGERBIMAS
JOHN F. EUDEKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE Tel. YARDS 1741-1742
4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE Tel. LAFAYETTE 9727
RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį. Iš stoties WGES (1290), su Povilu Šaltimėn.

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

Trys giminaičiai Dėdės Samo tarnyboje

Lietuvis sportininkas

PVT. WALTER L. VAISVILAS

Pvt. Walter L. Vaišvilas gimė 1918 metais, lapkričio 18 dieną, Chicagoje, Ill. Baigė šv. Atano lietuvių parapijos pradžios mokyklą, Cicerose ir St. Philips high school. Lankė De Paul universitetą, kur mokinos teisių mokslo (mokinos į advokatus). Sporte pasižymėjo kaip kumštlininkas. Dirbo Post office.

Pvt. Walter L. Vaišvilas į Dėdės Samo armiją išvyko 1942 m., spalio 30 dieną. Dabartinis jo adresas yra: H. Q. 98 Sig. Bn., Camp Blending, Ill. Jo tėvai, Antanina ir Antanas Vaišvilas, gyvena Chicagoje, 1106 E. Marquette Rd.

Dekoratorius

ED. VAISVILAS, JŪRININKAS

Jūrininkas Ed. Vaišvilas gimė 1915 metais, gruodžio

Mina sudraskė gimnazistus

Palanga, Palangoje bangos krantas išplovė nutrukusią jūros miną. Du broliai — palangiškiai Butkevičiai ir Šilgalis, niekam nieko nesakę, panorą miną išardyti. Mina sprogo ir nelaimingai sužeidė du gimnazistus. Mina sprogo ir nelaimingai sužeidė du gimnazistus. Mina sprogo ir nelaimingai sužeidė du gimnazistus.

Ištrūko su kalėjimo šunimis

Sebulon, Ga., du kaliniai nepasitenkino vien pabėgti iš kalėjimo, bet jie dar pasiskolino kalėjimo užvaizdos, R. M. Driver, šunes ir kartu su jais iš kalėjimo ištrūko.

SKELBKITE "DRAUGE"

7 dieną. Baigė šv. Antano lietuvių parapijos pradžios mokyklą ir Morton high school. Dirbo kaip dekoratorius Chicago Decorators kompanijoje.

Jis vedė Ann Devita, 1937 metais, turi sūnų Ray.

Ed. Vaišvilas savanoriu į Dėdės Samo armiją išvyko 1942 metais, sausio 9 dieną. Dabartinis jo adresas: U. S. Naval Air Base, Tillkomook, Ore.

Jo tėvai, Antanina ir Antanas Vaišvilas, gyvena Chicagoje.

Lietuvis marynas

JOSEPH J. MACHIULES, PVT. FIRST CLASS MARINE

Marynas Joseph J. Machiules gimė 1922 metais sausio mėnesį, Chicagoje. Baigė šv. Jurgio lietuvių parapijos pradžios mokyklą ir Tilder high school.

Joseph J. Machiules į Dėdės Samo armiją išvyko 1942 metais, vasario mėnesį. Dabartinis jo adresas: U. S. Marine Corps Unit No. 1255 c-o Postmaster, San Francisco, Cal. Jo tėvai, Juozapas ir Aleksandra Machiules, gyvena Chicagoje. Joseph J. Machiules yra Antaninos Vaišvilienės anūkas.

Sūciūpo laiškus bevalgiant

Howard J. Calvin, 17 metų, gyvena 2019 W. Cermak Road, dirbo kaip pasiuntinys Valteriui E. Heller, Bankers Building iki kovo 28. Tarp kitų pareigų Howard pristatydavo registruotus laiškus į Federal Building.

Vieton laiškus pristatyti Howard įsidėdavo juos kišenin ir eidavo dirbti Roosevelt teatran. Vakar jis buvo policijos sučiuptas.

Jo skrynė Roosevelt teatre rado \$1,500. Vaikas prisipažino praleidęs \$150 smulkių pinigų.

Nėra laisvės

Lai kraštis The Register, gegužės 9 d., rašo, kad šandien Rusijoje bažnyčios padėtis nėra geresnė, kaip buvo seniau. Ir šiandien dar nėra Rusijoje tikėjimo laisvės.

Trys vyrai 83 dienas jūrose pergyveno šturpiausias valandas

PO 83 DIENŲ TRYS JŪRININKAI BUVO IŠGELBĖTI NUO "LIFE RAFT". MAITINOSI RYJIKĖMIS ŽUVIMIS, PAUKŠČIAIS IR AUGALAIS. DU MIRĖ

Du prekinio laivo olandai jūrininkai, Nickie Hoogendam, 17 metų amžiaus ir Cornelius Vanderslot, 37 metų amžiaus, pasakoja šturpius savo pergyvenimus jūrose. Jūrininkai praleido 83 dienas jūrose beplūduriuojant ant "life raft". Jie plaukė 2,200 mailių jūromis ant "life raft". Kelionė pradėta 20 mailių nuo pietų Amerikos, žemiau equatoriaus ir plaukė į šiaurę nuo kontinento.

Laivas buvo sutorpeduotas anksti lapkričio mėnesį, 1942 metais, o trys jūrininkai buvo išgelbėti sausio 25 dieną, šiais metais.

SEDO ANT LIFE RAFT

Kada laivas buvo sutorpeduotas penki jūrininkai sėdo ant "raft". Du mirė. Pirmasis mirė Franklin Beasley, Hannibal, Mo. Jis mirė sausio 10 dieną.

Lt. James Maddox, U. S. Navy pradėjo mėtintis, kai mirė jų draugas. Ir kiti jūrininkai meldė. Mirusio jūrininko palaikai (lavonas) buvo palaidoti jūrose.

Vėliau po savaitės mirė Lt. Maddox. Jis taip pat apako, kaip ir Beasley. Lt. Maddox buvo vedęs prieš metus. Prieš mirtį galiausiai sudejavo ir kalbėjo kaip gražiai jis mylėjo savo žmoną.

Likę gyvi draugai sukalbėjo maldą ir Lt. Maddox palaikas (lavoną) palaidojo jūrose. Liko gyvi du olandai jūrininkai ir Basil D Izzi, 20 metų amžiaus, South Barre, Mass.

KIEK TURĖJO MAISTO?

Kada laivas skendo, jūrininkai ant "life raft" pasiėmė maisto ir vandens. Jie turėjo devynis kenus kondensuoto pieno, du svarus Australijos čokolado, apie 10 ar 12 galonų vandens.

Šešioliktą dieną baigė maistas, o vanduo baigė 23 dieną, beplūduriuojant jūrose.

Kada vanduo išsibaigė, po dienos ėmė lyti ir gavo apie šešis galonus vandens.

Dvidešimtą dieną pamatė laivą, buvo kokios trys mai-

šės nuo jų. Laivas pamatė jūrininkų "life raft", bet laivo įgula pamanė, kad tai submarinas. Paleido tris raudonas raketas ir greitai dingo.

Paskui dar jūrininkai matė du laivus.

KAIP JŪRININKAI GAUDĖ ŽUVIS

Kada maistas pasibaigė, jūrininkai iš virvės pasigaminė spąstus ir viliojo kojų pirštais ryjikę žuvį. Ryjikė žuvis buvo pagauta. Jūrininkai suvalgė žuvies širdį ir janknas.

Ant "life raft" dugno ėmė augti augalai. Didesnius augalus jūrininkai suvalgė, o mažesnius augalus naudojo žuvims gaudyti. Tuos augalus laikė tarp pirštų ir viliojo mažas žuvis į savo rąkas.

Bet to neužteko, jūrininkai sugavo porą ryjikų žuvų, kurios buvo penkių pėdų. Ryjikės žuvis sugavo nuogomis rankomis. Jie čiulpė ryjikų žuvų kaulus.

Penkias dienas siautė audra. Jūrininkams pasisekė sugauti juodų paukščių. Jie paukščius suvalgė.

PASKENDO PEILIS

Jūrininkai turėjo vieną peilį, bet dvidešimt antrą dieną beplūduriuojant jūrose netikėtai peilis įkrito į vandenį. Tada jie paėmė šviečiamos lemos stiklą, jį perlaužė ir stiklą vartojo žuvų ir paukščių nuvalymui.

Kiekvieną vakarą jūrininkai meldė jūrose ir šaukė Dievo pagalbos, kad Jis juos išgelbėtų. Jų maldą prasiėjo, kai laivas nuskeno ir penki jūrininkai sėdo ant "life raft".

Didelis buvo džiaugsmas, kai trys jūrininkai buvo išgelbėti. Jie perėjo, tarsi, per pragarą.

Hoogendam, 17 metų amžiaus, kuris yra jūrininku nuo 12 metų, svėrė 80 svarų, kai jis buvo laivo išgelbėtas; per 83 dienas neteko 65 svarus. Vanderslot, 37 metų amžiaus, nukrito 85 svarus, kaip jis buvo išgelbėtas svėrė tik 85 svarus, neteko pusės svorio. K. Baras

Prieš 150 m. Amerikoj tik 30 tūkstančių katalikų

Kada Vyskupas Jonas Carrol, pirmas šios šalies bažnyčios hierarchas, šventino kun. Steponą Badiną prieš 150 metų, Baltimore, Md., šioje šalyje buvo tik 30,000 katalikų. Šandien, ačiū Dievui, turime 22 arkivyskopus, 124 vyskopus, 36,850 kunigus, kurie aptarnauja daugiau kaip 22,500,000 katalikų.

Sunaudokite savo stampus

Nemanykite, kad esate patriotai kada nesunaudojate visas savo maisto stampas. Dėlto kad nuperkate savo nuskirtą maisto dalį nemanykite kad nuskriaudžiate kokį kareivį. U. S. A. kariuomenė yra visų pirmausia aprūpinama; paskui jau civiliai. Jūsų grocėrnikas ir bučėrnas įvertins tai kad jūs sunaudojate savo stampas, nes jis tuomet galės užsisakyti daugiau maisto ir reikmenų.

Ration lentelė

GEGUŽĖ 9 DIENA

Raudonos G stamos, vertės 16 punktų, naudojamos pirkti mėšai, taukams, aliejams, sūriui, įsigalioja gegužės 9-tą ir tęsiasi iki gegužės 31-os dienos.

GEGUŽĖS 14 DIENA

Paskutinė diena wholesale ir retais pirkėjoms registruoti savo mėšos, taukų, aliejų ir sūrių parduotų nuo balandžio 25 d. ir gegužės 1 dienos.

GEGUŽĖS 16 DIENA

Raudonos H stamos įsigalioja ir geros iki gegužės 31 d.

GEGUŽĖS 21 DIENA

Kuponas nr. 5 "basic A" knygelę gazolinui baigiasi.

GEGUŽĖS 23 DIENA

Raudonos J stamos įsigalioja ir geros iki geg. 31 dienos.

GEGUŽĖS 30 DIENA

Kavos stampa nr. 23 baigiasi.

GEGUŽĖS 31 DIENA

Cukraus kuponas nr. 12 geras 5-iams svarams baigiasi. Mėlynos G, H ir J maisto stamos ir raudonos E ir J stamos laikas baigiasi.

BIRŽELIO 15 DIENA

Paskutinė diena nr. 17 stampai batams.

BIRŽELIO 30 DIENA

Paskutinė diena automobilų taierių inspekcija tiems, kurie turi "B" knygetes.

RUGSĖJO 30 DIENA

Paskutinė diena šildymo aliejaus 5-to periodo kuponams; paskutinė diena automobilių taierių inspekcijai tiems, kurie turi "A" knygetes.

Danny Stanton—Southsidės raketiečius nužudytas

Danny Stanton, senas raketiečius ir buvęs Capone-Nitti gangės sėbras, buvo prieš pašautas vakar vakare. Pranešta, kad keletą gengsterių dalyvavo šaudyme. Vienas iš gengsterių, Louis Dormann, buvo ant vietos nudėtas. Kitas buvo sužeistas.

Policija rado Stantoną gulintį, sužeistą ir be sąmonės už baro.

Stantoną nuvežė į šv. Bernardo ligoninę, kitą gi gengsterį į Englewood ligoninę.

Nužudymo priežastys policijai dar nežinomos. Manoma, kad tai iš keršto padaryta.

Būtlegerių vadas

Stantonas prohibicijos laikais buvo vienas iš žymiųjų Capone gangės vadų. Iškart tai buvo paprastas alaus išvežiotojas. Vėliau pakilo "bosus". Prohibicijai išnykus jis užsiėmė darbo unijų "raketu".

Gazolinas

Gegužės 21 dieną paskutinė galiojanti diena dėl kupon 5 "A" gazolino racionalizavimo knygelėje.

× Šiandien šv. Stanislovo

varduvės visų Stasių ir Stanislovų. Aplink mus jų yra daug: kun. Jonelis, kun. Adomas, kun. Gaučias, kun. Valuckas, žurnalistas. Pieža, žinomas veikėjas ir biznierių Šimulis, Tėvų Marijonų broliis Montvidas, Waukegan varg. Zylius, West Side bizn. Linauskas, kuris ypatingai paremia parapijos ir "Draugo" pramogas, ir kiti bei kitos mūsų dienraščio skaitytojai ir nuoširdūs rėmėjai. Visus sunku būtų išvardinti. Visiems ir visoms linkime sveikatos — didžiausio žmogaus gyvenime turto.

× "Victory" vakaras gegužės 8 d., bus Aušros Vartų parapijos salė. Vienas laimingųjų laimės Karo Boną. Vakara rengia Sodalicija.

× Kun. A. Linkus šiomis dienomis gavo gražų padėkos laišką iš Draugijos Tikėjimui Platinti direktoriaus už stambią auką, kurią tam tikslui suaukojo dosnūs tolekiečiai katalikai. Klebonas tikrai didžiuojasi savo parapijonais.

× Kazimierai, žinomių brightonparkiečių, dukrelės vestuvės įvyko praėjusį sekmadienį su Musteikiu, taip pat brightonparkiečių. Šliūbas buvo Nekalto Prasiėjimo Panelės šv. bažnyčioje.

× J. ir M. Sudeikiams, žinomiems veikėjams, pagerbti bankietas įvyks gegužės 22 d., šv. Kryžiaus parapijos salė. Tai bus paminėjimas jų 35 metų vedybinto gyvenimo sukakties. Jubilatai dabar gyvena ir darbuojasi Labd. Sąjungos ūkyje.

× Stanislova Žičkų ir jo sūnų taip pat Stanislova vardadienio progą sveikina jų skaitlingi draugai. Žičkai yra pavyzdingi Chicago lietuviai ir "Draugo" bei "Laivo" skaitytojai.

× Elzbieta Rapnikienė, 7115 So. Washtenaw Ave., jau antra savaitė, kaip sunkiai serga ir guli Evangelical Hospital of Chicago. Jai turėjo dvi kraujo transfuzijas. Šeimyna ir giminės prašo Dievo jai sveikatos, kad greit sugrįžtų namo.

× J. Encherio, žymaus Brighton Park veikėjo, namuose įvyko surprizas. Du sūnūs, tarnaujant kariuomenėje, vienas vienur, kitas kitur, nesimatę ir nesitarę sykiu buvo parvykę namo paviešėti. Džiaugias tėvai tokiu surprizu, džiaugės ir broliai netikėtai pasimatę. Namai buvo pilni linksmybės.

× Lietuvos Vyčių Chicago apskrities choras atgavina-mas. Tuo tikslu šaukiamas choro narių ir valdybos susirinkimas, kuriame visi bus supažindinti su nauju choro vedėju muz. J. Brazaičiu. Susirinkimas įvyks Nekalto Prasiėjimo Panelės šv. parapijos salė, 8 val. vakare. pirmadienį 10 d. gegužės.

× John Šarkauskas-Sharkey, vestaidietis, Aušros Vartų parapijos choro narys, karo civilėje tarnyboje šiuo metu randasi Pearl Harbor salose. Rašo, kad gamta ten nepaprastai žavėjanti. Ir karui pasibaigus nemanaš grįžti į Ameriką. Jis yra Pan American Airways lėktuvų motorų taisymo ekspertas.

× Karo sunkumas ir namų rūpesčiai, sako, užmirė visi, kurie sekmadienį, gegužės 16 d. atsilankys į Vytauto parką — šv. Jurgio parapijos pikniką.

FLOWERS
for Every Mother

Next Sunday is Mother's Day
MAY 9th

MALONEKITE UZSAKYTI ANKSTI!

Priduokit savo Motinų Dienos gėlių užsakymus anksti, kad davus užtenkamai laiko pristatyti. arba patys pasimkit gėles su sayim, jei galima. Jūsų gėlininkas įvertins jūsų ko-operavimą pagelbstant jam su karo laiku išvežijimo reguliacijoms.